

Bakalářský studijní program: **Ekonomika a management**

Studijní obor: **Účetnictví a finanční řízení podniku**

**Způsoby přeceňování majetku k rozvahovému
dni (cizí měna, opravné položky, reálná hodnota
aj.)**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Autor: **Lenka ZELENÁ**

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Jana Fialová, Ph.D.

Znojmo, 2019

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Způsoby přeceňování majetku k rozvahovému dni (cizí měna, opravné položky, reálná hodnota aj.) zpracovala samostatně pod odborným vedením vedoucí bakalářské práce Ing. Jany Fialové, Ph.D., a že veškeré použité zdroje jsem uvedla v Seznamu použité literatury.

V Praze dne 24. 4. 2019

.....

Lenka Zelená

Poděkování

Tímto bych ráda poděkovala své vedoucí bakalářské práce Ing. Janě Fialové, Ph. D., za cenné rady a připomínky při zpracování bakalářské práce. Dále bych ráda poděkovala své rodině a přátelům za plnou podporu při zpracování bakalářské práce.

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor	Lenka ZELENÁ
Bakalářský studijní program	Ekonomika a management
Obor	Účetnictví a finanční řízení podniku
Název	Způsoby přeceňování majetku k rozvahovému dni (cizí měna, opravné položky, reálná hodnota aj.)
Název (v angličtině)	Property revaluation methods to the balance sheet day (foreign currency, adjustments, real value etc.)

Zásady pro vypracování:

Cíl práce: Popis české legislativní úpravy oceňování a přeceňování majetku v účetnictví. Ucelený přehled postupů při přeceňování majetku k rozvahovému dni. Zhodnocení vlivu přeceňování majetku na rozvahu. Aplikace metod přeceňování majetku na příkladech.

Postup práce:

1. Provést literární rešerši oblasti oceňování majetku v účetnictví.
2. Popsat legislativní úpravu oceňování majetku.
3. Popsat formy a způsoby přeceňování majetku.
4. Uvést praktické příklady přeceňování majetku, vč. zhodnocení vlivu oceňování na rozvahu.

Metody: literární rešerše, analýza, deskripce, modelové příklady

Rozsah práce: 40 - 55

Seznam odborné literatury:

1. SKÁLOVÁ, Jana a kolektiv. *Podvojně účetnictví 2018*. 24. vyd. Praha: Grada, 2018, 192 s. ISBN 978-80-271-0868-8.
2. STROUHAL, Jiří. *Oceňování v účetnictví*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013, 420 s. ISBN 978-8-7478-366-1.
3. STROUHAL, Jiří. *Účetní závěrka*. 2. akt. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011, 304 s. ISBN 978-80-7357-692-9.
4. *Úplné znění č. 1244: Účetnictví podnikatelů*. 1. vyd. Praha: Sagit, 2018, 192 s. ISBN 978-80-7488-278-4.

Datum zadání bakalářské práce: duben 2018

Termín odevzdání bakalářské práce: duben 2019

Lenka ZELENÁ
student

Ing. Jana FIALOVÁ, Ph.D.
vedoucí bakalářské práce

doc. Ing. Hana BŘEZINOVÁ, CSc.
garant studijního oboru

doc. Ing. Hana BŘEZINOVÁ, CSc.
rektorka SVŠE Znojmo

ABSTRAKT

Předmětem bakalářské práce je přeceňování majetku účetní jednotky k rozvahovému dni podle platných českých zákonů, zejména zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, vyhlášky č. 500/2002 a českých účetních standardů.

V teoretické části jsou popsány způsoby oceňování majetku v účetnictví během účetního období a přeceňování majetku k rozvahovému dni podle platné legislativy.

V praktické části jsou pak způsoby přeceňování aplikovány na dvou modelových účetních jednotkách, a to na střední účetní jednotce a mikro účetní jednotce. Cílem práce je popsat způsoby přeceňování jednotlivých druhů majetku, demonstrovat je na praktických příkladech a zhodnotit vliv přecenění majetku na hodnotu majetku v rozvaze u každé z modelových účetních jednotek.

Klíčová slova: reálná hodnota, ekvivalence, kurzový rozdíl, opravná položka, hodnota majetku

ABSTRACT

The subject of the bachelor thesis is the assets revaluation of an accounting entity to the balance sheet date in accordance with the legislation valid in the Czech Republic, especially Act 563/1991 on accounting, Act 586/1992 on income tax, regulation No 500/2002 and the Czech Accounting Standards.

The theoretical part describes the methods of assets evaluation during the accounting period and the revaluation of assets to the balance sheet date in accordance with the legislation valid in the Czech Republic.

In the practical part the revaluation methods are applied on two model accounting entities, on a medium-sized and a micro-sized accounting entities. The objective of the thesis is to describe the revaluation methods for specific assets, to demonstrate them on practical examples and to assess the influence of assets revaluation on assets value in the balance sheet for each of the model entity.

Key words: real value, equivalence, rate exchange difference, adjusting entry

OBSAH

1	ÚVOD	9
2	CÍL PRÁCE A METODIKA	10
3	TEORETICKÁ ČÁST	11
3.1	OCEŇOVÁNÍ V ÚČETNICTVÍ A JEHO VÝZNAM.....	11
3.2	OCEŇOVACÍ METODY V ÚČETNICTVÍ V OKAMŽIKU ÚČETNÍHO PŘÍPADU	14
3.3	PŘECEŇOVÁNÍ JEDNOTLIVÝCH BILANČNÍCH POLOŽEK K ROZVAHOVÉMU DNI	17
3.3.1	Dlouhodobý nehmotný majetek	20
3.3.2	Dlouhodobý hmotný majetek	21
3.3.3	Zásoby	23
3.3.4	Cenné papíry a podíly.....	24
3.3.5	Pohledávky	29
3.3.6	Peníze a ceniny	31
3.4	SHRNUTÍ	32
4	PRAKTICKÁ ČÁST	33
4.1	PŘECEŇOVÁNÍ MAJETKU K ROZVAHOVÉMU DNI MODELOVÉ ÚČETNÍCH JEDNOTKY A .	33
4.1.1	Dlouhodobý nehmotný majetek	34
4.1.2	Dlouhodobý hmotný majetek	35
4.1.3	Zásoby	40
4.1.4	Cenné papíry a podíly.....	42
4.1.5	Pohledávky	44
4.1.6	Peníze a ceniny	46
4.1.7	Majetek po přecenění k rozvahovému dni.....	48
4.2	PŘECEŇOVÁNÍ MAJETKU K ROZVAHOVÉMU DNI MODELOVÉ ÚČETNÍCH JEDNOTKY B..	49
4.2.1	Dlouhodobý nehmotný majetek	49
4.2.2	Dlouhodobý hmotný majetek	49
4.2.3	Zásoby	53
4.2.4	Cenné papíry a podíly.....	53
4.2.5	Pohledávky	53
4.2.6	Peníze a ceniny	54
4.2.7	Majetek po přecenění k rozvahovému dni.....	55
7	ZÁVĚR	57
8	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	58
9	SEZNAM TABULEK A OBRÁZKŮ	59
10	SEZNAM ZKRATEK.....	61

11 SEZNAM PŘÍLOH	62
12 PŘÍLOHY	63

1 ÚVOD

Účetnictvím se zabývám od roku 1993. Je to obor pro mne velice zajímavý, který se neustále vyvíjí, a já v něm stále objevuji nové poznatky. Účetnictví je obor, který má svoji logiku a jasný řád, ale zároveň neztrácí svoji pestrost a různorodost.

Jednou z nejzajímavějších oblastí účetnictví je oblast majetku, proto jsem si téma přeceňování majetku k rozvahovému dni vybrala pro svou bakalářskou práci. Jsem přesvědčená, že bude opravdu o čem psát.

Jako účetní jsem se evidencí majetku a účtováním o majetku zabývala ve velkých i menších podnicích. Jedná se o problematiku velice různorodou se širokým záběrem účetních znalostí a dovedností.

Proto se teoretická část této bakalářské práce nejprve zabývá oceněním majetku a evidencí majetku v průběhu účetního období. Je zde řešeno zejména ocenění majetku v okamžiku jeho pořízení a dále jeho opotřebením v průběhu užívání. Také jsou v této části popsány postupy účtování o majetku (pořízení majetku, technické zhodnocení majetku, opotřebení majetku apod.) a vykazování majetku v účetnictví.

Druhá polovina teoretické části této bakalářské práce se dále věnuje metodám přeceňování majetku k rozvahovému dni, tj. zjištěním jeho hodnoty k rozvahovému dni a zaúčtováním případných zjištěných rozdílů. Pro přehlednost je majetek rozdělen do jednotlivých skupin podle položek účetní bilance (rozvahy) na dlouhodobý nehmotný majetek, dlouhodobý hmotný majetek, zásoby, cenné papíry a podíly, pohledávky, peníze a ceniny. Každému druhu majetku je věnována jedna podkapitola třetí kapitoly teoretické části této bakalářské práce.

V praktické části jsou pak postupy přeceňování jednotlivých druhů majetku aplikovány na dvou modelových účetních jednotkách. U obou účetních jednotek je provedeno přecenění majetku k rozvahovému dni, zaúčtování přecenění a promítnutí přecenění do hodnoty majetku k rozvahovému dni. Zcela záměrně jsou jako modelové účetní jednotky vybrány účetní jednotky rozdílných kategorií. První modelovou účetní jednotkou je střední účetní jednotka, která postupuje při přeceňování majetku podle všech ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, týkajících se oceňování majetku v účetnictví. Druhou modelovou účetní jednotkou je mikro účetní jednotka, která podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, některá ustanovení týkající se oceňování majetku k rozvahovému dni nepoužije.

2 CÍL PRÁCE A METODIKA

Hlavním cílem této bakalářské práce je popsat postupy při přeceňování majetku v účetnictví k rozvahovému dni podle platné české legislativy a vytvořit ucelený přehled těchto postupů, včetně posouzení vlivu přeceňování na hodnotu majetku v rozvaze.

V teoretické části této bakalářské práce bude provedena literární rešerše odborné literatury věnující se oblasti oceňování majetku v účetnictví. Dále bude provedena analýza legislativní úpravy oceňování majetku podle českých právních norem, vč. deskripce forem a způsobů přeceňování majetku k rozvahovému dni.

V praktické části této bakalářské práce budou uvedeny praktické příklady přeceňování majetku k rozvahovému dni na dvou modelových účetních jednotkách. U každé modelové účetní jednotky bude v závěru provedeno shrnutí postupů při přeceňování majetku k rozvahovému dni, zhodnocení vlivu přecenění na rozvahu, a případně budou navrženy vhodnější postupy pro oceňování majetku v účetnictví.

3 TEORETICKÁ ČÁST

3.1 Oceňování v účetnictví a jeho význam

Primárním cílem účetnictví je pravdivé zobrazení hospodaření podniku a ekonomické situace podniku v peněžních jednotkách. Naasem Ahmed dokonce s jistou nadsázkou uvádí, že účetnictví je staré jako samotné peníze (Ahmed, 2008, s. 1).

Účetnictví je jedním z hlavních zdrojů informací o hospodaření podniku pro řadu uživatelů.

Mezi uživatele účetních informací patří zejména:

- investoři (majitelé), kteří využívají informace získané z účetnictví pro plánování a vyhodnocení podnikatelských činností (Kramer a Johnson, 2009, s. 3). Dále jim informace získané z účetnictví umožňují získat přehled o zhodnocení vložených prostředků, a pomoci v dalším investičním rozhodování (Kovanicová, 2012, s. 2).
- vedení podniku, kterému účetní informace mohou poskytnout „dostatek kvalitních informací pro různá operativní, taktická i strategická rozhodnutí“ a dále mu umožní „posoudit minulý, současný i budoucí stav hospodaření podniku“ (Strouhal a kol., 2013, s. 207).
- věřitelé, kterým informace získané z účetnictví umožňují posoudit schopnost podniku dostát svým závazkům. Do skupiny věřitelů můžeme zařadit také zaměstnance podniku, kteří získávají informaci o tom, zda je podnik schopen vyplácet mzdy za jejich odvedenou práci (Kovanicová, 2012, s. 2).
- orgány státní správy (finanční úřad, správa sociálního zabezpečení, zdravotní pojišťovny atd.) (Kovanicová, 2012, s. 2).

Podstatný vliv na objektivnost účetních dat má oceňování. Se zaměřením na ocenění majetku podniku je nutno uvést, že způsob oceňování majetku ovlivňuje celou řadu ekonomických ukazatelů podniku. Jako příklady ukazatelů finanční analýzy podniku, které pracují s hodnotou majetku (aktiv) podniku, je možno uvést:

- Rentabilitu aktiv (celková efektivnost podniku), kterou je možno vypočítat podle vzorce 1 (Hrdý a Krechovská, 2017, s. 216):

$$ROA = \frac{\text{zisk}}{\text{celková aktiva}} \quad (1)$$

- Obrat celkových aktiv, který vyjadřuje míru efektivního využití celkových aktiv, a je možno jej vypočítat podle vzorce 2 (Hrdý a Krechovská, 2017, s. 218):

$$\text{Obrat celkových aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{celková aktiva}} \quad (2)$$

- Celkovou zadluženost podniku, kterou je možno vypočítat podle vzorce 3 (Hrdý a Krechovská, 2017, s. 220):

$$\text{Celková zadluženost} = \frac{\text{cizí kapitál (dluhy)}}{\text{celková aktiva}} \quad (3)$$

- Koeficient samofinancování, který zobrazuje míru vlastnického rizika, a je možno jej vypočítat podle vzorce 4 (Hrdý a Krechovská, 2017, s. 220):

$$\text{Koeficient samofinancování} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{celková aktiva}} \quad (4)$$

Způsob ocenění majetku (aktiv) podniku, popřípadě jeho přecenění k rozvahovému dni, také ovlivňuje zařazení podniku jako účetní jednotky do konkrétní kategorie účetních jednotek podle zákona o účetnictví. Jedním z kritérií pro zařazení účetní jednotky do konkrétní kategorie je výše aktiv celkem, které zákon definuje jako aktiva netto (Skálová a kol., 2018, s. 12), tzn. jako úhrn aktiv v ocenění zahrnujícím také oprávkou a opravné položky (Skálová a kol., 2018, s. 12). Kritéria pro zařazení účetních jednotek do jednotlivých kategorií podle zákona o účetnictví znázorňuje tabulka 1.

Tabulka 1: Kategorie účetních jednotek

	Aktiva celkem	Roční úhrn čistého obratu	Průměrný počet zaměstnanců
Mikro účetní jednotka	Do 9 000 000 Kč	Do 18 000 000 Kč	Do 10
Malá účetní jednotka	Do 100 000 000 Kč	Do 200 000 000 Kč	Do 50
Střední účetní jednotka	Do 500 000 000 Kč	Do 1 000 000 000 Kč	Do 250
Velká účetní jednotka	Nad 500 000 000 Kč	Nad 1 000 000 000 Kč	Nad 250

Zdroj: Skálová a kol., 2018, s. 12

Podle zařazení do jednotlivých kategorií účetních jednotek se dále odvíjí způsob a rozsah samotného vedení účetnictví a následného účetního vykazování.

Výše aktiv celkem, tj. hodnota aktiv netto, je dále jedním z kritérií pro stanovení povinnosti ověření účetní závěrky auditorem. Zákon o účetnictví v § 20 stanovuje povinnost ověření účetní závěrky auditorem velkým účetním jednotkám (s výjimkami), středním účetním jednotkám,

a malým účetním jednotkám, „pokud jsou akciovými společnostmi nebo svěřeneckými fondy podle občanského zákoníku a k rozvahovému dni účetního období, za nějž se účetní závěrka ověřuje, a účetního období bezprostředně předcházejícího, překročily nebo již dosáhly alespoň jednu z uvedených hodnot:

- aktiva celkem 40 000 000 Kč
- roční úhrn čistého obratu 80 000 000 Kč
- průměrný počet zaměstnanců v průběhu účetního období 50“

(Úplné znění 1244, 2018, s. 15)

Ostatní malé účetní jednotky mají povinnost ověření účetní závěrky auditorem při překročení nebo dosažení alespoň dvou hodnot z výše uvedených (Úplné znění 1244, 2018, s. 15).

Oceňování majetku v účetnictví se vždy řídí obecně uznávanými účetními zásadami, kterými jsou podle Skálové, 2018 :

- Zásada účetní jednotky
- Zásada neomezeného trvání účetní jednotky
- Zásada zjišťování výsledku hospodaření v pravidelných intervalech
- Zásada objektivit účetních informací
- Zásada účtování operací v kupní síle peněžní jednotky v době uskutečnění operace
- Zásada konzistentnosti, srovnatelnosti mezi účetními obdobími
- Zásada opatrnosti

Dle § 24 odst. 2 zákona o účetnictví jsou účetní jednotky povinny oceňovat majetek nebo jeho části k okamžiku:

- uskutečnění účetního případu
- ke konci rozvahového dne nebo k jinému okamžiku, k němuž se sestavuje účetní závěrka

Právní předpisy upravující oceňování v účetnictví v české legislativě

Při oceňování v účetnictví se účetní jednotka řídí zejména těmito právními předpisy:

- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví (dále jen „zákon o účetnictví“)
- Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví (dále jen „prováděcí vyhláška zákona o účetnictví“)
- České účetní standardy (dále jen „ČÚS“)
- Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (dále jen „zákon o daních z příjmů“)
- Zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů (dále jen „zákon o rezervách“)

3.2 Oceňovací metody v účetnictví v okamžiku účetního případu

Jak již bylo výše uvedeno, jeden z okamžiků, ke kterému účetní jednotka oceňuje svůj majetek, je dle zákona o účetnictví okamžik uskutečnění účetního případu. Způsoby tohoto ocenění řeší § 25 zákona o účetnictví. Jednotlivé položky majetku se dle zákona o účetnictví oceňují:

- **Pořizovací cenou**

Pořizovací cena je cena, za kterou byl majetek pořízen s připočtením nákladů s jeho pořízením souvisejících (viz § 25 zákona o účetnictví). Náklady spojené s pořízením majetku nejsou taxativně stanoveny žádným českým právním předpisem. Prováděcí vyhláška zákona o účetnictví v § 47 pouze vymezuje náklady, které zejména s pořízením majetku souvisí.

Jedná se zejména o tyto náklady:

- odměny za poradenské služby a zprostředkování
- správní poplatky a clo
- doprava a montáž
- platby za poskytované záruky
- zkoušky před uvedením do užívání a expertízy
- příprava a zabezpečení majetku
- u staveb zejména: předprojektové přípravné práce, projektové, geologické, geodetické a průzkumné práce u staveb, zhotovení rozpočtu, terénní úpravy,

umělecká díla tvořící součást stavby, vyřazení stávající stavby nebo její části v důsledku nové stavby

- odvozy za odnětí zemědělské půdy zemědělské výrobě a lesní půdy
- zhotovení rozpočtu
- licence, patenty a jiná práva využitá při pořízení majetku
- úroky z úvěru související s pořízením majetku za dobu pořizování majetku, pokud tak účetní jednotka rozhodne

Vymezení nákladů, které považuje účetní jednotka za náklady spojené s pořízením majetku, provede účetní jednotka účetní směrnici, ve které náklady spojené s pořízením majetku upřesní. Zároveň však musí respektovat ustanovení § 47 prováděcí vyhlášky zákona o účetnictví, která dále vyjmenovává náklady, které nejsou součástí ocenění majetku. Jedná se zejména o:

- opravy a údržbu
- náklady na uvedení najatého majetku do předchozího stavu
- kurzové rozdíly
- smluvní pokuty a úroky z prodlení
- nájemné za stavební pozemek
- náklady na zaškolení pracovníků
- náklady na vybavení zásobami
- náklady na přípravu a zabezpečení výstavby po uvedení do užívání
- náklady na rekultivaci

Majetek oceňovaný pořizovací cenou (§25 zákona o účetnictví):

- hmotný majetek s výjimkou majetku vytvořeného vlastní činností
- nehmotný majetek s výjimkou majetku vytvořeného vlastní činností
- zásoby s výjimkou zásob vytvořených vlastní činností
- podíly, cenné papíry a deriváty
- pohledávky při nabytí za úplatu nebo vkladem

- **Vlastními náklady**

Vlastní náklady jsou podle § 25 zákona o účetnictví přímé náklady vynaložené na výrobu majetku vlastní činností, popřípadě náklady nepřímé, které se k jeho výrobě vztahují a lze je k vyráběnému majetku přiřadit (výrobní režie).

Majetkem oceňovaným vlastními náklady podle § 25 zákona o účetnictví jsou:

- hmotný majetek vytvořený vlastní činností
- nehmotný majetek vytvořený vlastní činností
- zásoby vytvořené vlastní činností
- příchovky zvířat

- **Reprodukční pořizovací cenou**

Reprodukční pořizovací cena je podle § 25 zákona o účetnictví „cena, za kterou by byl majetek pořízen v době, kdy se o něm účtuje“ (Úplné znění 1244, 2018, s. 20).

Majetkem oceňovaným reprodukční pořizovací cenou podle § 25 zákona o účetnictví jsou:

- majetek bezúplatně nabytý s výjimkou peněžních prostředků a cenin
- majetek vytvořený vlastní činností, u kterého nelze zjistit výši vlastních nákladů vynaložených na jeho vytvoření

- **Symbolickým oceněním za 1 Kč**

Symbolické ocenění ve výši 1 Kč se podle § 25 zákona o účetnictví použije při pořízení kulturních památek, sbírek muzejní povahy, předmětů kulturní hodnoty a církevních staveb, pokud není známa jejich pořizovací cena.

- **Jmenovitou hodnotou**

Jmenovitá hodnota (nominální cena) je hodnota uvedená na aktivu, popř. cena poskytnuté protihodnoty (viz § 25 zákona o účetnictví).

Majetkem oceňovaným jmenovitou hodnotou podle § 25 zákona o účetnictví jsou:

- peněžní prostředky
- ceniny
- pohledávky s výjimkou pohledávek nabytých za úplatu nebo vkladem

Způsoby oceňování majetku, které účetní jednotka používá v průběhu účetního období, tj. k okamžiku uskutečnění účetního případu, uvede účetní jednotka ve vnitřní účetní směrnici a také v příloze k účetní závěrce.

V případě, že je majetek oceňován v cizí měně, je účetní jednotka povinna postupovat podle § 4 odst. 12 zákona o účetnictví: „Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví v peněžních jednotkách české měny. V případě pohledávek a závazků, podílů na obchodních korporacích, práv z cenných papírů a zaknihovaných cenných papírů (dále jen „cenný papír“) a derivátů, cenin, pokud jsou vyjádřeny v cizí měně, a cizích měn, jsou účetní jednotky povinny použít současně i cizí měnu“ (Úplné znění 1244, 2018, s. 7). Podle § 24 zákona o účetnictví pro přepočtení z cizí měny na měnu českou v okamžiku uskutečnění účetního případu si účetní jednotka může zvolit, zda použije k přepočtu kurz vyhlášený Českou národní bankou (dále „ČNB“) nebo pevný kurz stanovený účetní jednotkou, popř. kurz, za který cizí měnu nakoupila či prodala. Svoje rozhodnutí účetní jednotka uvede jak ve vnitřní účetní směrnici pro přepočtení cizích měn, tak v příloze k účetní závěrce.

3.3 Přeceňování jednotlivých bilančních položek k rozvahovému dni

Druhým okamžikem, ke kterému provádí účetní jednotka ocenění svého majetku podle zákona o účetnictví, je konec rozvahového dne, tj. dne, ke kterému účetní jednotka sestavuje účetní závěrku.

Zákon o účetnictví stanovuje účetním jednotkám povinnost ocenit některý svůj majetek **reálnou hodnotou** (ustanovení § 27 zákona o účetnictví). Jedná se o tyto složky majetku:

- dlouhodobé cenné papíry s menším než 20% vlivem
- cenné papíry držené po splatnosti
- cenné papíry určené k obchodování
- deriváty a část majetku zajištěnou deriváty
- pohledávky, které účetní jednotka nabyla a určila k obchodování
- u vybraných účetních jednotek majetek určený k prodeji s výjimkou zásob
- majetek v případech, kdy ocenění reálnou hodnotou ukládá zvláštní právní předpis

Pro účely zákona o účetnictví se reálnou hodnotou rozumí:

- tržní hodnota
- hodnota vyplývající z obecně uznávaných oceňovacích modelů a technik
- ocenění kvalifikovaným odhadem nebo posudkem znalce
- popř. ocenění stanovené podle zvláštních právních předpisů

Podle Kovanicové (2012, s. 47-48) je reálnou hodnotou cena, za kterou by byl majetek prodán na trhu k okamžiku ocenění. Jedná se tedy o jakousi nejistou hodnotu v okamžiku ocenění. Kovanicová (2012, s. 53) dále ocenění reálnou hodnotou zpochybňuje vzhledem k náročnosti stanovení reálné hodnoty. Reálnou hodnotu nepovažuje za „skutečnou“ hodnotu, jak je chápána v běžné řeči.

Přecenění majetku na reálnou hodnotu k rozvahovému dni se provádí vždy, tzn. jak v případě zvýšení hodnoty přeceňovaného majetku, tak i v případě snížení hodnoty tohoto majetku. Kovanicová (2012, s. 56) zpochybňuje přeceňování majetku reálnou hodnotou také v případě, kdy je tato hodnota vyšší než hodnota účetní, protože pak podle Kovanicové (2012, s. 56) není postupováno dle zásady opatrnosti (zohledňování možných rizik).

Při přeceňování krátkodobého majetku reálnou hodnotou se oceňovací rozdíly účtují přímo na rozvahový majetkový účet, na kterém je daný majetek evidován, a to výsledkově, tzn. proti nákladům nebo výnosům. U dlouhodobého majetku se oceňovací rozdíly vzniklé při přecenění na reálnou hodnotu účtují proti rozvahovému účtu 414 – Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků, tj. proti účtu vlastních zdrojů.

Další způsob přecenění k rozvahovému dni, který stanovuje § 27 zákona o účetnictví je oceňování **ekvivalencí** (protihodnotou), které se použije u podílů (majetkových účastí) v ovládaných osobách nebo v osobách pod podstatným vlivem. Ocenění ekvivalencí je ocenění podílu protihodnotou „odpovídající míře účasti účetní jednotky na vlastním kapitálu obchodní korporace, v níž má účetní jednotka majetkovou účast.“ (Březinová, 2016, s. 307) Pokud vykazuje dceřiná společnost vlastní kapitál nulový nebo záporný, pak účetní jednotka svůj podíl ocení nulovou hodnotou a svůj podíl v dceřiné společnosti eviduje na podrozvahových účtech (Březinová, 2016, s. 311). Přecenění ekvivalencí zaúčtuje účetní jednotka prostřednictvím rozvahových účtů účtové skupiny 41, jak stanovuje prováděcí vyhláška zákona o účetnictví.

U dluhopisů a ostatních cenných papírů s pevným výnosem, které nelze ocenit reálnou hodnotou, stanovuje § 27 zákona o účetnictví přecenění k rozvahovému dni **zvýšením nebo snížením pořizovací ceny o úrokové výnosy nebo náklady**. Tímto způsobem účetní jednotka přecení také pohledávky, u kterých je smluvně dohodnutý úrok z prodlení.

U majetku, u kterého účetní jednotka nepoužije přecenění reálnou hodnotou nebo ekvivalencí, popř. úrokovými náklady či výnosy, zůstává ocenění na úrovni historických cen, tj. ocenění v okamžiku účtování o daném majetku. Jestliže však účetní jednotka zjistí, že se skutečná hodnota majetku k rozvahovému dni liší od hodnoty majetku zachycené v účetnictví, provede úpravu hodnoty majetku k rozvahovému dni jiným přípustným způsobem v souladu s § 25 odst. 3 zákona o účetnictví, který praví, že „účetní jednotky při oceňování ke konci rozvahového dne zahrnují jen zisky, které byly k rozvahovému dni dosaženy, a berou v úvahu všechna předvídatelná rizika a možné ztráty, které se týkají majetku a závazků a jsou jim známy do okamžiku sestavení účetní závěrky, jakož i všechna snížení hodnoty bez ohledu na to, zda je výsledkem hospodaření účetního období zisk nebo ztráta“. (Úplné znění 1244, 2018, s. 20). Účetní jednotka vytvoří **opravnou položku** k ceně majetku, která hodnotu majetku dočasně sníží. Opravné položky jsou účtovány na samostatné rozvahové účty souvztažně proti nákladům.

Účetní jednotky, které vedou účetnictví ve zjednodušeném rozsahu podle § 9 zákona o účetnictví, přeceňování majetku reálnou hodnotou, ekvivalencí, úpravou pořizovací ceny o úrokové výnosy nebo náklady a tvorbu opravné položky k hodnotě majetku (s výjimkou opravných položek podle zákona o rezervách), neprovádějí (viz § 13a zákona o účetnictví).

U pohledávek, podílů, cenných papírů a cenin vyjádřených v cizí měně, a také u cizích měn, provede účetní jednotka úpravu ceny majetku k rozvahovému dni rovněž v cizí měně. (Úplné znění 1244, 2018, s. 7).

U majetku oceněného v cizí měně dále účetní jednotka provede **přepočtení cizích měn** na měnu českou, a to kurzem ČNB platným k rozvahovému dni (§ 24 zákona o účetnictví). Přepočtení provede jak v případě zvýšení hodnoty majetku (kurzový zisk), tak i v případě snížení hodnoty majetku (kurzová ztráta). Kurzové rozdíly vzniklé přepočtem cizí měny k rozvahovému dni účetní jednotka účtuje na vrub finančních nákladů (účtová skupina 56 – Finanční náklady) nebo ve prospěch finančních výnosů (účtová skupina 66 – Finanční výnosy), kromě kurzových rozdílů vzniklých přepočtem k rozvahovému dni u cenných papírů a podílů oceňovaných reálnou hodnotou nebo ekvivalencí, u kterých je tento kurzový rozdíl součástí ocenění reálnou hodnotou nebo ekvivalencí, a je účtován na účty účtové skupiny 41 (Březinová, 2016, s. 298).

3.3.1 Dlouhodobý nehmotný majetek

Dle § 6 odst. 1 prováděcí vyhlášky zákona o účetnictví „dlouhodobý nehmotný majetek obsahuje zejména nehmotné výsledky vývoje, software, ocenitelná práva a goodwill s dobou použitelnosti delší než jeden rok a od výše ocenění určené účetní jednotkou“ (Úplné znění 1244, 2018, s. 40).

Při ocenění DNHM může účetní jednotka postupovat podle § 32a zákona o daních z příjmů, který stanovuje vstupní cenu DNHM vyšší než 60 000 Kč, a technické zhodnocení DNHM, které cenu DNHM zvyšuje, v ocenění vyšším než 40 000 Kč (Marková, 2017, s. 47). Rozhodne-li se účetní jednotka pro cenění DNHM nižší, než stanovuje zákon o daních z příjmů, uvede toto ve vnitřní účetní směrnici a v příloze k účetní závěrce. Toto rozhodnutí účetní jednotky klade vyšší nároky na evidenci DNHM. Je potřeba vést evidenci DNHM jak pro účetní účely, tak i pro účely daňové. V účetnictví je zachycen DNHM v účtové skupině 01 – Dlouhodobý nehmotný majetek, a to v ocenění v okamžiku pořízení, popřípadě jeho technického zhodnocení.

Opotřebení DNHM v době jeho používání je vyjádřeno odpisy, jako trvalé snížení jeho hodnoty. Doba odpisování podle §32a zákona o daních z příjmů znázorňuje tabulka 2.

Tabulka 2: Doba odpisování DNHM podle zákona o daních z příjmů

Druh majetku	Doba odepisování
Dlouhodobý nehmotný majetek s právem užívání na dobu určitou	dle smlouvy
Audiovizuální dílo	nejméně 18 měsíců
Software a nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	nejméně 36 měsíců
Ostatní nehmotný majetek	nejméně 72 měsíců

Zdroj: Marková, 2017, s 47., vlastní zpracování

Při odpisování DNHM může účetní jednotka zvolit vlastní postup, a odpisovat DNHM účetně po dobu odlišnou od doby uvedené v zákoně o daních z příjmů. Toto své rozhodnutí uvede účetní jednotka ve vnitřní účetní směrnici a v příloze k účetní závěrce. Účetní a daňové odpisy eviduje odděleně.

Souhrn odpisů za celou dobu používání DNHM je v účetnictví zachycen v účtové skupině 07 – Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku, a trvale snižuje hodnotu DNHM v rozvaze.

K rozvahovému dni účetní jednotka provede inventarizaci DNHM. Součástí inventarizace je také zjišťování skutečné (tržní) hodnoty DNHM, která se zjistí kvalifikovaným odhadem, popř. znaleckým posudkem. V případě, že účetní jednotka zjistí, že hodnota majetku v účetnictví je vyšší než hodnota tržní, provede dočasné snížení ceny DNHM vytvořením opravné položky k DNHM. Opravné položky k DNHM jsou v účetnictví zachyceny v účtové skupině 09 – Opravné položky k dlouhodobému majetku, dočasně snižují hodnotu DNHM v rozvaze, a jejich zaúčtování se provádí výsledkově, tj. do nákladů.

3.3.2 Dlouhodobý hmotný majetek

Dlouhodobým hmotným majetkem jsou podle § 26 zákona o daních z příjmů hmotné movité věci a soubory movitých věcí v ocenění vyšším než 40 000 Kč; budovy, domy a jednotky; stavby; pěstitelské celky trvalých porostů s dobou plodnosti delší než 3 roky; dospělá zvířata a skupiny dospělých zvířat v ocenění vyšším než 40 000 Kč (Marková, 2017, s. 42). Rozhodne-li se účetní jednotka pro ocenění DHM nižší, než stanovuje zákon o daních z příjmů, uvede toto, stejně jako u DNHM, ve vnitřní účetní směrnici a v příloze k účetní závěrce. Toto rozhodnutí účetní jednotky klade vyšší nároky na evidenci DHM. Je potřeba vést evidenci DHM jak pro účetní účely, tak i pro účely daňové. V účetnictví je zachycen DHM v účtové skupině 02 – Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný a účtové skupině 03 – Dlouhodobý hmotný majetek neodpisovaný, a to v ocenění v okamžiku pořízení, popřípadě jeho technického zhodnocení.

Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný

DHM odpisovaným je majetek, jehož opotřebení v době jeho používání je vyjádřeno odpisy, jako trvalé snížení jeho hodnoty. Mezi tento majetek patří stavby, samostatné movité věci a soubory movitých věcí, pěstitelské celky trvalých porostů, dospělá zvířata a jejich skupiny, oceňovací rozdíl k nabytému majetku a jiný dlouhodobý hmotný majetek. Zákon o dani z příjmů stanovuje dobu odpisování DHM podle jednotlivých skupin majetku (viz tabulka 3). Členění majetku do jednotlivých skupin řeší příloha zákona o daních z příjmů. Dále tento zákon umožňuje zvolit způsob odpisování DHM buď rovnoměrným, nebo zrychleným způsobem.

Tabulka 3: Doba odpisování DHM podle zákona o daních z příjmů

Odpisová skupina	Doba odepisování
1	3 roky
2	5 let
3	10 let
4	20 let
5	30 let
6	50 let

Zdroj: Marková, 2017, s 45.

Při sestavování odpisového plánu však účetní jednotka nepostupuje pouze podle zákona o daních z příjmů. Pro objektivní zachycení hodnoty dlouhodobého hmotného majetku v účetnictví sestaví účetní jednotka účetní odpisový plán, podle kterého postupuje při odpisování účetním. Účetní odpisový plán majetku sestaví účetní jednotka např. podle předpokládané doby použitelnosti majetku, ve vazbě na výkony majetku, se zohledněním předpokládané zbytkové hodnoty majetku v době jeho vyřazení, popřípadě zvolí komponentní odpisování (Skálová a kol., 2018, s. 43-44). Toto své rozhodnutí uvede účetní jednotka ve vnitřní účetní směrnici a v příloze k účetní závěrce. Účetní a daňové odpisy eviduje odděleně. Souhrn odpisů za celou dobu používání DHM je v účetnictví zachycen v účtové skupině 08 – Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku a trvale snižuje hodnotu majetku v rozvaze.

Dlouhodobý hmotný majetek neodpisovaný

DHM neodpisovaným jsou podle § 56 odst. 11 prováděcí vyhlášky zákona o účetnictví pozemky, umělecká díla, sbírky, movité kulturní památky a kulturní předměty.

K rozvahovému dni účetní jednotka provede inventarizaci veškerého DHM a stejně jako u DNHM zjistí poměr hodnoty majetku v účetnictví a jeho tržní hodnoty, kterou stanoví kvalifikovaným odhadem, popř. znaleckým posudkem. V případě, že účetní jednotka zjistí, že hodnota DHM v účetnictví je vyšší než jeho hodnota tržní, provede dočasné snížení ceny DHM vytvořením opravné položky. Opravné položky k DHM jsou v účetnictví zachyceny v účtové skupině 09 – Opravné položky k dlouhodobému majetku, dočasně snižují hodnotu DHM v rozvaze a jsou účtovány výsledkově, tj. do nákladů.

3.3.3 Zásoby

Skálová a kol. (2018, s. 57) uvádí, že zásobami jsou: skladovaný materiál, nedokončená výroba, polotovary vlastní výroby, výrobky a zvířata, skladované zboží a poskytnuté zálohy na zásoby.

O zásobách účtuje účetní jednotka v účtové třídě 1 - Zásoby.

Zásoby je možné rozdělit do dvou hlavních skupin, a to na zásoby nakupované a zásoby vytvořené vlastní činností

Zásoby nakupované

Nakupované zásoby účetní jednotka v průběhu účetního období oceňuje pořizovací cenou. Protože účetní jednotka nepoživuje zásoby vždy za stejnou cenu, pro skladovou evidenci zásob musí zvolit způsob oceňování zásob. Způsoby oceňování zásob jsou podle § 25 zákona o účetnictví, § 49 prováděcí vyhlášky zákona o účetnictví a ČÚS č. 015:

- oceňování ve skutečných pořizovacích cenách
- oceňování v průměrných cenách stanovených aritmetickým průměrem (u stejného druhu zásob)
- technika FIFO, kdy první cena pro ocenění přírůstku majetku se použije jako první cena pro ocenění úbytku majetku (Úplné znění 1244, 2018, s. 20)
- oceňování pevnou skladovou cenou

Způsob oceňování zásob účetní jednotka uvede ve vnitřní účetní směrnici a v příloze k účetní závěrce.

K rozvahovému dni pak účetní jednotka provede inventarizaci zásob. Nedílnou částí inventarizace zásob je posouzení ohodnocení zásob. Účetní jednotka porovná náklady na pořízení zásob s čistou realizovatelnou hodnotou zásob, a následně ocení zásoby nižší z těchto hodnot. (Strouhal, 2011, s. 81). Čistou realizovatelnou hodnotou se rozumí prodejní cena zásob ke dni ocenění, která je snížena o předpokládané náklady spojené s jejich prodejem (Strouhal a kol., 2013, s. 33). Jestliže účetní jednotka zjistí, že čistá realizovatelná hodnota zásob je nižší než jejich ocenění v účetnictví, provede přechodné snížení hodnoty zásob vytvořením opravné položky k zásobám. Ve skladové evidenci zůstávají zásoby stále v pořizovací ceně (Strouhal, 2011, s. 81).

Opravné položky k zásobám jsou zachyceny v účetnictví v účtové skupině 19 – Opravné položky k zásobám. Dočasně snižují hodnotu zásob v rozvaze a jsou účtovány proti nákladům.

Zásoby vytvořené vlastní činností

Zásoby vytvořené vlastní činností jsou v průběhu účetního období oceňovány vlastními náklady (§ 25 zákona o účetnictví).

Jestliže účetní jednotka oceňuje zásoby vytvořené vlastní činností kalkulačními cenami ve výši předem stanovených nákladů, provede k rozvahovému dni srovnání těchto cen s výši skutečných vlastních nákladů, a následně zásoby přecení na úroveň skutečných vlastních nákladů (Děrgel, 2017).

3.3.4 Cenné papíry a podíly

„Cenný papír je nositelem právního nároku majitele tohoto cenného papíru vůči jeho emitentovi, který se zavazuje ke konkrétním povinnostem“ (Strouhal, 2011, s. 46).

„Podílem rozumíme účast společníka ve společnosti a z něj plynoucí práva a povinnosti“ (Strouhal, 2013, DAUČ).

Z účetního hlediska řadíme cenné papíry a podíly do finančního majetku, který účetnictví rozděluje na dlouhodobý a krátkodobý (viz prováděcí vyhláška zákona o účetnictví). Dlouhodobým finančním majetkem je finanční majetek s předpokládanou dobou držení nebo splatností delší než jeden rok (§ 8 prováděcí vyhlášky zákona o účetnictví). Krátkodobým finančním majetkem je finanční majetek s předpokládanou dobou držení kratší než jeden rok (určený k obchodování), nebo dobou splatnosti kratší než jeden rok.

Podíly jsou vždy považovány za dlouhodobé, protože je předpoklad jejich dlouhodobého držení. Nejsou určeny k obchodování. S výjimkou vlastních podílů.

Cenné papíry, které patří do dlouhodobého finančního majetku, jsou cenné papíry nakoupené, vydané jiným subjektem (Skálová a kol., 2018, s. 53).

Krátkodobými cennými papíry jsou cenné papíry emitované jiným subjektem, a také cenné papíry vlastní, které může účetní jednotka vlastnit za zákonem stanovených podmínek.

„Při přesunech mezi jednotlivými skupinami cenných papírů musí účetní jednotka respektovat podmínky a zákazy přesunů uvedené v ČÚS pro finanční instituce č. 108, který navazuje na vyhl. č. 501/2002 Sb. Tento standard však v bodě 23. v současnosti odkazuje na IAS 39 a IFRS 7.“ (Březinová, 2016, s. 312)

O dlouhodobých cenných papírech a podílech účetní jednotka účtuje v účtové skupině 06 – Dlouhodobý finanční majetek. O krátkodobých cenných papírech účtuje účetní jednotka v účtové skupině 24 – Krátkodobé finanční výpomoci a účtové skupině 25 – Krátkodobý finanční majetek.

Cenné papíry a podíly se k rozvahovému dni přečítají reálnou hodnotou nebo ekvivalencí (protihodnotou), jak bude dále uvedeno.

Pokud jsou cenné papíry nebo podíly oceněny v cizí měně, kurzové rozdíly vzniklé při oceňování k rozvahovému dni nejsou účtovány samostatně do nákladů nebo výnosů, ale jsou součástí ocenění a účtují se spolu s oceňovacím rozdílem podle druhu cenného papíru nebo podílu (Strouhal, 2011, s. 85). Podle Strouhala (2011, s. 85) se takto postupuje, i když není cenný papír oceňován reálnou hodnotou nebo ekvivalencí.

3.3.4.1. Podíly

Z účetního hlediska mezi podíly patří nejen účasti společníka ve společnosti, ale také dlouhodobé majetkové cenné papíry, s nimiž jsou spojena práva na majetku emitenta, a nejsou určeny k obchodování (dále jen „podíly“). Jedná se např. o akcie nebo podílové listy. Podle Strouhala (2013, DAUČ) je akcie cenný papír, který jeho držitelé zaručuje tři práva: právo podílet se na řízení společnosti podle výše drženého podílu, právo podílu na zisku, a právo na podíl z likvidačního zůstatku při zániku společnosti (Strouhal, 2013, DAUČ). „Podílové listy jsou cenné papíry, s nimiž je spojeno právo jejich majitele (podílníka) na odpovídající část majetku v podílovém fondu („podíl“), a dále právo podílet se na výnosu z tohoto majetku“ (Strouhal, 2011, s. 48)

Všechny podíly jsou v účetnictví zachyceny jako dlouhodobý finanční majetek a jsou rozděleny na:

- a) **podíly s rozhodujícím vlivem**, které zajišťují jejich majiteli podíl na hlasovacích právech představující alespoň 40 % všech hlasů v obchodní korporaci (viz § 75 odst. 2 zákona o obchodních korporacích)
- b) **podíly s podstatným vlivem**, které zajišťují jejich majiteli podíl na hlasovacích právech představující 20 – 40 %
- c) **podíly s menším než podstatným vlivem**, které zajišťují jejich majiteli podíl na hlasovacích právech představující méně než 20 %

Podíly s rozhodujícím nebo podstatným vlivem

Podíly s rozhodujícím nebo podstatným vlivem mohou být k rozvahovému dni oceněny ekvivalencí. Pokud se účetní jednotka rozhodne k ocenění ekvivalencí, musí provést toto ocenění u všech takových podílů. (§ 27 zákona o účetnictví)

Podíly s menším než podstatným vlivem

U podílů s menším než podstatným vlivem musí účetní jednotka provést podle § 27 zákona o účetnictví ocenění k rozvahovému dni reálnou hodnotou. Reálnou hodnotou podílů s menším než podstatným vlivem je podle § 27 zákona o účetnictví:

- tržní hodnota, tj. hodnota vyhlášená na burze cenných papírů nebo na jiném veřejném trhu
- ocenění kvalifikovaným odhadem nebo posudkem znalce

Přecenění podílů s menším než podstatným vlivem zaúčtuje účetní jednotka prostřednictvím rozvahových účtů účtové skupiny 41, stejně jako u podílů s podstatným a rozhodujícím vlivem.

Přecenění podílů k rozvahovému dni reálnou cenou nebo ekvivalencí neprovádějí mikro účetní jednotky s výjimkou obchodníků s cennými papíry, platebních institucí, investičních společností a fondů (§ 27 odst. 7 zákona o účetnictví).

3.3.4.2 Majetkové cenné papíry určené k obchodování

Majetkové cenné papíry určené k obchodování patří mezi krátkodobý finanční majetek vykazovaný v účtové skupině 25 – Krátkodobý finanční majetek. K rozvahovému dni účetní

jednotka oceňuje cenné papíry určené k obchodování reálnou hodnotou. Stejně jako u podílů s menší než podstatným vlivem se reálná hodnota stanoví zjištěním tržní hodnoty nebo kvalifikovaných oceněním.

Přeceňovací rozdíl majetkových cenných papírů určených k obchodování účetní jednotka zaúčtuje ve prospěch, respektive na vrub, příslušného účtu finančního majetku, souvztažně proti finančním výnosům, popř. finančním nákladům (Březinová, 2016, s. 307).

Přecenění majetkových cenných papírů reálnou hodnotou k rozvahovému dni neprovádějí mikro účetní jednotky s výjimkou obchodníků s cennými papíry, platebních institucí, investičních společností a fondů (§ 27 odst. 7 zákona o účetnictví).

3.3.4.3 Dluhové cenné papíry

Mezi dluhové cenné papíry patří:

- **dluhopisy**, které jsou definovány jako cenné papíry úvěrového charakteru, s nimiž je spojeno právo požadovat splacení dlužné částky ve výši jmenovité hodnoty dluhopisu v okamžiku jeho splatnosti (maturity), a dále vyplacení výnosů (kuponových plateb) z dluhopisu k určeným datům,
- **směnky**. Jsou to cenné papíry, které ztělesňují jednostranný slib nebo příkaz k bezvýhradné výplatě peněz,
- **šeky**. Jedná se o cenné papíry obsahující bezpodmínečný příkaz adresovaný osobě, u níž má výstavce šeku pohledávku, zaplatit určitou peněžitou částku osobě v šeku uvedené anebo doručiteli šeku.

(Jiří Strouhal, 2011, s. 48)

Dluhové cenné papíry účetní jednotka drží především proto, aby z nich v době jejich splatnosti získala odměnu – úroky (Březinová, 2016, s. 311). Takové dluhové cenné papíry účetní jednotka eviduje na účtech dlouhodobého finančního majetku (účet 065 – Dluhové cenné papíry držené do splatnosti) nebo krátkodobého finančního majetku (účet 256 – Dluhové cenné papíry se splatností do jednoho roku držené do splatnosti) podle doby jejich splatnosti. U těchto dluhových cenných papírů účetní jednotka provede k rozvahovému dni vyčíslení úroků a v souladu s akruálním principem tyto úroky zaúčtuje ve prospěch finančních výnosů. Hodnota daného cenného papíru se v účetnictví nemění. Předpokládaný úrok je zaúčtován na samostatný analytický účet patřící k účtu cenných papírů (Březinová, 2016, s. 361).

Jestliže se účetní jednotka rozhodne pořídit dluhové cenné papíry určené k obchodování, účtuje o těchto cenných papírech jako o krátkodobém finančním majetku v účtové skupině 25 (účet 253 – Dluhové cenné papíry k obchodování), a k rozvahovému dni tyto cenné papíry ocení reálnou hodnotou (Březinová, 2016, s. 310). Stejně jako u majetkových cenných papírů určených k obchodování bude změna hodnoty účtována souvztažně na účty finančních výnosů, popř. finančních nákladů (Březinová, 2016, s. 310).

Přecenění dluhových cenných papírů reálnou hodnotou k rozvahovému dni neprovádějí mikro účetní jednotky s výjimkou obchodníků s cennými papíry, platebních institucí, investičních společností a fondů (§ 27 odst. 7 zákona o účetnictví).

3.3.4.4 Ostatní cenné papíry

Mezi ostatní cenné papíry patří zejména deriváty, které jsou finanční nástrojem – smlouvou, kterým vzniká jedné účetní jednotce finanční majetek a druhé účetní jednotce finanční závazek (Březinová, 2016, s. 314). Základní postupy při účtování derivátů řeší ČSÚ č. 009.

Základními znaky derivátu jsou:

- změna reálné hodnoty v souvislosti se změnou úrokové míry, kurzu, ceny komodity apod.
- nulová nebo minimální počáteční investice
- vypořádání v budoucnosti

Druhy derivátů podle podstaty:

- a) opce
- b) pevné termínované operace – futures, forwardy, swapy

Druhy derivátů podle obchodovatelnosti:

- a) deriváty zajišťovací
- b) deriváty k obchodování

(Březinová, 2016, s. 314-315)

V účetnictví jsou deriváty v průběhu účetního období oceňovány pořizovací cenou.

K rozvahovému dni účetní jednotka deriváty oceňuje reálnou hodnotou, pokud ji lze stanovit.

Způsoby zaúčtování přecenění na reálnou hodnotu:

- a) u obchodovaných derivátů – výsledkově, tj. do finančních nákladů nebo výnosů
- b) u zajišťovacích derivátů – prostřednictvím účtů účtové skupiny 41

Účetní jednotka se může rozhodnout a účtovat o změně reálné hodnoty u všech derivátů výsledkově.

(Březinová, 2016, s. 315)

Přecenění ostatních cenných papírů reálnou hodnotou k rozvahovému dni neprovádějí mikro účetní jednotky s výjimkou obchodníků s cennými papíry, platebních institucí, investičních společností a fondů (§ 27 odst. 7 zákona o účetnictví).

3.3.5 Pohledávky

Pohledávky vyjadřují právo věřitele požadovat po dlužníkovi určité plnění. Z účetního hlediska patří pohledávky do oběžného majetku a jsou evidovány v účtové třídě 3 – Zúčtovací vztahy.

Účetní jednotka může figurovat jako věřitel několika druhů dlužníků. Jedná se zejména o:

- obchodní partnery (odběratele i dodavatelé)
- zaměstnance
- statní instituce (finanční úřad, správa sociálního zabezpečení, zdravotní pojišťovny apod.)
- společníky (vlastníky)

Z pohledu oceňování je potřeba pohledávky rozdělit na pohledávky vlastní (vzniklé činností podniku) a pohledávky nabyté za úplatu nebo vkladem. Jak bylo již výše uvedeno, pohledávky vlastní jsou při jejich vzniku oceňovány jmenovitou hodnotou, pohledávky nabyté za úplatu nebo vkladem jsou při jejich pořízení oceňovány cenou pořizovací.

Důležitým kritériem sledovaným v účetnictví je splatnost pohledávky. Z hlediska splatnosti jsou pohledávky rozděleny na krátkodobé (se splatností do jednoho roku) a dlouhodobé (se splatností delší než jeden rok). Účetní jednotka zařadí pohledávky v okamžiku jejich vzniku nebo pořízení (Březinová, 2016, s. 161). „Avšak: pro vykazání v rozvaze je rozhodující zbytková doba splatnosti pohledávky k okamžiku, ke kterému se sestavuje účetní závěrka, nikoli její celková doba splatnosti.“ (Kovanicová, 2012, s. 284)

K rozvahovému dni účetní jednotka provede analýzu jednotlivých pohledávek nejen z hlediska jejich splatnosti, ale také z hlediska vymahatelnosti. Zejména u neuhrazených pohledávek po splatnosti s obtížnou vymahatelností účetní jednotka provede dočasné snížení hodnoty pohledávky vytvořením opravné položky.

Podle zákona o rezervách lze tvořit daňově uznatelné opravné položky k těmto pohledávkám:

- k pohledávkám za dlužníky v insolvenčním řízení - až do výše 100 % rozvahové hodnoty nepromlčených pohledávek přihlášených v insolvenčním řízení
- k nepromlčeným pohledávkám splatným po 31. prosinci 1994 - takto:
 - a) do výše 50 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky u pohledávek, u kterých od konce sjednané doby splatnosti uplynulo více než 18 měsíců
 - b) do výše 100 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky u pohledávek, u kterých od konce sjednané doby splatnosti uplynulo více než 30 měsíců
- k nepromlčeným pohledávkám splatným po 31. prosinci 1994 nabytým postoupením, jejichž rozvahová hodnota bez příslušenství v okamžiku jejího vzniku byla vyšší než 200 000 Kč, pokud je účetní jednotka účastníkem rozhodčího, soudního nebo správního řízení, které bylo zahájeno ohledně těchto pohledávek - takto:
 - a) do výše 50 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky u pohledávek, u kterých od konce sjednané doby splatnosti uplynulo více než 18 měsíců
 - b) do výše 100 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky u pohledávek, u kterých od konce sjednané doby splatnosti uplynulo více než 30 měsíců
- k pohledávkám z titulu ručení za clo - do výše hodnoty pohledávky odpovídající provedené úhradě cla
- k nepromlčeným pohledávkám, jejichž rozvahová hodnota bez příslušenství v okamžiku jejich vzniku nepřesáhla 30 000 Kč - až do výše 100 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky bez příslušenství
- k nepromlčeným pohledávkám, u nichž od konce sjednané doby splatnosti uplynulo nejméně 12 měsíců a jejichž celková hodnota bez příslušenství nepřesáhne za účetní období vůči témuž dlužníkovi částku 30 000 Kč - až do výše 100 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky bez příslušenství

(Marková, 2017, s. 97)

Aby účetní jednotka dostala účetní zásadě opatrnosti, tj. zohlednění možných budoucích rizik, vytváří opravné položky také k pohledávkám, které nesplňují podmínky zákona o rezervách, ale je u nich zřejmé dočasné snížení jejich hodnoty. U těchto pohledávek vytvoří účetní (daňově neuznatelné) opravné položky.

Toto se však netýká účetních jednotek, které podle § 13a zákona o účetnictví vedou účetnictví ve zjednodušeném rozsahu. Tyto účetní jednotky tvoří pouze daňově uznatelné opravné položky podle zákona o rezervách.

Opravné položky k pohledávkám jsou v účetnictví zachyceny na účtu 391 – Opravná položka k pohledávkám, dočasně snižují hodnotu pohledávek v rozvaze, a jejich zaúčtování se provádí výsledkově, tj. do nákladů.

Je-li k pohledávkám smluvně dohodnutý úrok, který náleží účetní jednotce za dobu od vzniku pohledávky do jejího zaplacení, účetní jednotka zaúčtuje předpis úroku k rozvahovému dni aktuálním principem do finančních výnosů (viz § 27 a § 25 zákona o účetnictví). Hodnota samotné pohledávky se nemění, vzniklý úrok je příslušenstvím pohledávky a je vhodné ho evidovat na samostatném analytickém účtu k dané pohledávce.

U pohledávek v cizí měně vytváří účetní jednotka opravné položky jak v cizí měně, tak v měně české (viz § 4 odst. 12 zákona o účetnictví), stejně jako úroky k těmto pohledávkám náležící.

Cizí měnu dále účetní jednotka přepočte kurzem ČNB k rozvahovému dni a provede zaúčtování kurzových rozdílů do nákladů, popř. výnosů.

3.3.6 Peníze a ceniny

Penězi jsou z účetního hlediska chápány veškeré peněžní prostředky účetní jednotky. Jedná se o peněžní prostředky vlastní i poskytnuté jinými subjekty (úvěry a finanční výpomoci) v hotovosti i na bankovních účtech.

Vlastní peněžní prostředky eviduje účetní jednotka na účtech účtové třídy 2 – Krátkodobý finanční majetek a peněžní prostředky. Peněžní prostředky poskytnuté jinými subjekty eviduje účetní jednotka podle doby jejich splatnosti, a to jako krátkodobý finanční majetek s dobou splatnosti do jednoho roku na účtech účtové třídy 2 – Krátkodobý finanční majetek a peněžní prostředky, nebo dlouhodobý finanční majetek s dobou splatnosti delší než jeden rok na účtech účtové skupiny 06 – Dlouhodobý finanční majetek.

Mezi krátkodobý finanční majetek patří také ceniny. Ceninami jsou“ kolký, dálniční známky, stravenky, telefonní a ostatní karty, mají-li hodnotu, ze které se čerpá“ (Skálová, 2018, s. 74). Jedná se o druh platebního prostředku, který nahrazuje peníze. V účetnictví jsou evidovány na účtu 213 – Ceniny.

Peněžní prostředky i ceniny jsou v účetnictví zachyceny ve jmenovité hodnotě. Jejich hodnota se z účetního hlediska nemění.

Pokud účetní jednotka vlastní peněžní prostředky nebo ceniny v cizí měně, k rozvahovému dni provede přepočtu cizí měny na měnu českou denním kurzem ČNB a proúčtuje kurzové rozdíly vzniklé z přepočtu, tzn., že sníží nebo zvýší hodnotu majetku souvztažně proti finančním nákladům nebo výnosům.

3.4 Shrnutí

Oceňování majetku v účetnictví je velice rozsáhlou oblastí účetnictví. Teoretická část této bakalářské práce měla za cíl zmapovat tuto problematiku a uvést dostatek teoretických informací o tom, jak účetní jednotka postupuje při oceňování majetku v účetnictví, zejména pak při přeceňování majetku k rozvahovému dni. Způsoby přeceňování majetku k rozvahovému dni jsou: **ocenění reálnou hodnotou, ocenění ekvivalencí, úprava pořizovací ceny o úrokové výnosy nebo náklady, tvorba opravných položek a přepočtu cizích měn.**

Převážnou část postupů při oceňování majetku striktně určují legislativní předpisy uvedené v části 3.1.2 této bakalářské práce. U některých druhů majetku však legislativa umožňuje účetní jednotce postupovat dle vlastního uvážení. Účetní jednotka by vždy měla zvolit postup takový, aby dostala zásadě věrného a poctivého zobrazení účetnictví.

Pro důkladnější vysvětlení teoretické části této práce, bude v následující praktické části demonstrováno přeceňování majetku k rozvahovému dni na jednotlivých příkladech podle druhů majetku vymezených v teoretické části.

4 PRAKTICKÁ ČÁST

V praktické části této bakalářské práce budou postupy přeceňování majetku k rozvahovému dni aplikovány na modelových účetních jednotkách.

Proto, aby byla v praktické části obsažena převážná část postupů přeceňování uvedených v teoretické části této bakalářské práce, vybrala si autorka pro aplikaci těchto postupů dvě zcela rozdílné modelové účetní jednotky.

4.1 Přeceňování majetku k rozvahovému dni modelové účetní jednotky A

První modelová účetní jednotka – firma **WAILMER, spol. s r. o.** (dále jen „účetní jednotka A“)

Jedná se o střední účetní jednotku (aktiva netto celkem 462 mil. Kč, roční čistý obrat 120 mil. Kč, počet zaměstnanců 162), která vede účetnictví v plném rozsahu. Účetním obdobím je kalendářní rok. Její účetní závěrku ověřuje auditor.

Firma se zabývá výrobou autodílů. Hlavním odběratelem je její mateřská společnost, která má ve firmě WAILMER, spol. s r. o., 100% podíl. Firma WAILMER, spol. s r. o., dále vlastní 90% podíl v dceřiné společnosti PONYTA s. r. o., která pro ni zajišťuje přepravu materiálu a hotových výrobků. Dále firma WAILMER, spol. s r. o., vlastní 10% podíl ve společnosti FIZEM a. s.

Majetek účetní jednotky A před přeceněním k 31. 12. 2018 znázorňuje tabulka č. 4.

Tabulka 4: Majetek účetní jednotky A před přeceněním k 31. 12. 2018

Druh majetku	Hodnota v Kč		
	Brutto	Korekce	Netto
Dlouhodobý nehmotný majetek	323 000,00 Kč	323 000,00 Kč	0,00 Kč
Dlouhodobý hmotný majetek	608 719 000,00 Kč	213 295 000,00 Kč	395 424 000,00 Kč
Zásoby	2 759 000,00 Kč	0,00 Kč	2 759 000,00 Kč
Cenné papíry a podíly	15 262 000,00 Kč	0,00 Kč	15 262 000,00 Kč
Pohledávky	53 460 000,00 Kč	0,00 Kč	53 460 000,00 Kč
Peníze a ceniny	1 121 900,80 Kč	0,00 Kč	1 121 900,80 Kč
Celkem	681 644 900,80 Kč	213 618 000,00 Kč	468 026 900,80 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

4.1.1 Dlouhodobý nehmotný majetek

Jediným DNHM, který účetní jednotka eviduje, je software v pořizovací ceně 323 000,00 Kč používaný ve výrobě pro ovládání výrobní linky. Tento software účetní jednotka pořídila v roce 2012, a údaje o něm eviduje na kartě dlouhodobého majetku č. DNHM-0008 (viz obrázek č. 1).

Účetní jednotka software č. DNHM-0008 odpisuje podle zákona o daních z příjmů 36 měsíců. V prosinci roku 2015 provedla upgrade softwaru, čímž zvýšila jeho hodnotu, a technické zhodnocení majetku dále odpisovala podle zákona o daních z příjmů. K 31. 12. 2018 je účetní zůstatková hodnota tohoto DNHM nulová. Přestože skutečná hodnota tohoto DNHM je vyšší než nulová, účetní jednotka A v souladu s § 25 odst. 3 zákona o účetnictví neprovede žádnou úpravu ocenění tohoto DNHM k 31. 12. 2018.

Obrázek 1: Karta dlouhodobého majetku č. DNHM-0008

DNHM-0008		Software TECHNOLOGY	
Druh majetku	dlouhodobý nehmotný majetek		
Datum zařazení:	25.07.2012	Pořizovací cena:	223 000,00 Kč
Datum vyřazení:		Technické zhodnocení:	100 000,00 Kč
		Dosavadní odpisy:	323 000,00 Kč
		Zůstatková cena:	0,00 Kč
Technické zhodnocení:			
Datum	Popis	Částka	
06.12.2015	upgrade	100 000,00 Kč	
Odpisy majetku:		doba odpisování:	36 měsíců
Účetní období	Odpis	Zůstatková cena	
2012	30 975,00 Kč	192 025,00 Kč	
2013	74 339,00 Kč	117 686,00 Kč	
2014	74 328,00 Kč	43 358,00 Kč	
2015	43 358,00 Kč	100 000,00 Kč	
2016	66 660,00 Kč	33 340,00 Kč	
2017	33 340,00 Kč	0,00 Kč	

Zdroj: Vlastní zpracování

4.1.2 Dlouhodobý hmotný majetek

Účetní jednotka A eviduje k 31. 12. 2018 tento DHM (tabulka č. 5):

Tabulka 5: DHM k 31. 12. 2018 účetní jednotky A

Druh majetku	Účet	Pořizovací cena k 31.12.2018 (CZK)
Stavby	021.000	378 000 000,00 Kč
Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	022.000	203 431 000,00 Kč
Jiný DHM	029.000	424 000,00 Kč
Pozemky	031.000	4 458 000,00 Kč
Nedokončený DHM	042.000	18 562 000,00 Kč
Poskytnuté zálohy na DHM	052.000	3 844 000,00 Kč
Celkem		608 719 000,00 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Opotřebení DHM za dobu jeho užívání eviduje účetní jednotka A na účtech oprávek jednotlivých druhů DHM, jak je uvedeno v tabulce č. 6.

Tabulka 6: Oprávky k DHM k 31. 12. 2018 účetní jednotky A

Druh majetku	Účet	Oprávky k 31.12.2018 (CZK)
Oprávky ke stavbám	081.000	90 000 000,00 Kč
Oprávky k samostatným mov. věcem a souborům mov. věcí	082.000	123 173 000,00 Kč
Oprávky k jinému DHM	089.000	122 000,00 Kč
Celkem		213 295 000,00 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Stavby

Jedná se o výrobní haly a sklady pro výrobu a skladování zásob a výrobků účetní jednotky A. Kromě výrobních hal a skladů vlastní účetní jednotka menší budovu pro administrativní zázemí firmy. Veškeré budovy účetní jednotka A odpisuje lineárně v souladu se zákonem o daních z příjmů.

Administrativní budovu si účetní jednotka A nechala postavit dodavatelskou firmou na vlastním pozemku výrobního areálu. Po uvedení do užívání se na budově objevila řada skrytých vad. Firma v současné době vede jednání se stavební firmou ohledně odstranění těchto vad. Pro potřebu jednání ve věci odstranění skrytých vad budovy si nechala účetní jednotka A vypracovat znalecký posudek pro ocenění této budovy, ze kterého vyplynulo, že hodnota budovy k rozvahovému dni je 12 800 000,00 Kč. Protože je skutečná hodnota nemovitosti nižší

o 476 666,00 Kč než je zůstatková hodnota nemovitosti zachycená v účetnictví (viz karta dlouhodobého majetku č. DHM-0362 na obrázku č. 2), vytvořila účetní jednotka A účetní opravnou položku k tomuto DHM ve výši 476 666,00 Kč a provedla její zaúčtování podle tabulky č. 7.

Obrázek 2: Karta dlouhodobého majetku č. DHM-0362

DHM-0362		Administrativní budova	
Druh majetku	dlouhodobý hmotný majetek		
Datum zařazení:	21.06.2016	Pořizovací cena:	14 000 000,00 Kč
Datum vyřazení:		Technické zhodnocení:	0,00 Kč
		Dosavadní odpisy:	723 334,00 Kč
		Zůstatková cena:	13 276 666,00 Kč
Odpisy majetku:		doba odpisování:	50 let
		způsob odpisování:	rovnoměrný
Účetní období	Odpis	Zůstatková cena	
2016	163 334,00 Kč	13 836 666,00 Kč	
2017	280 000,00 Kč	13 556 666,00 Kč	
2018	280 000,00 Kč	13 276 666,00 Kč	

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 7: Zaúčtování opravné položky k DHM-0362 účetní jednotky A

Popis	Částka	Má Dáti	Dal
opravná položka k majetku DHM-0362	476 666,00 Kč	559.000	092.000

Zdroj: Vlastní zpracování

Samostatné movité věci a soubory movitých věcí

Na účtu 022.000 – Samostatné movité věci a soubory movitých věcí eviduje účetní jednotka A výrobní stroje, automobily a další technické vybavení firmy.

Automobily a technické vybavení firmy účetní jednotka A odpisuje lineárně v souladu se zákonem o daních z příjmů. Výrobní stroje odpisuje výkonově.

U majetku odpisovaného výkonově odpovídá opotřebením zaúčtované formou opravek skutečnému opotřebením majetku, proto k rozvahovému dni účetní jednotka A neprovádí žádnou úpravu zůstatkové hodnoty tohoto majetku.

Při posuzování skutečné hodnoty majetku odpisovaného lineárně k 31. 12. 2018 účetní jednotka A zjistila vysoké opotřebením dvou osobních automobilů, které užívají obchodní zástupci firmy. Jedná se o automobily evidované na kartách dlouhodobého majetku č. DHM-0355 (obrázek č. 3) a DHM-0356 (obrázek č. 4).

Obrázek 3: Karta dlouhodobého majetku č. DHM-0355

DHM-0355	Osobní automobil Škoda Octavia Combi		
Druh majetku	dlouhodobý hmotný majetek		
Datum zařazení:	14.04.2016	Pořizovací cena:	642 900,00 Kč
Datum vyřazení:		Technické zhodnocení:	0,00 Kč
		Dosavadní odpisy:	342 880,00 Kč
		Zůstatková cena:	300 020,00 Kč
Odpisy majetku:			
		doba odpisování:	5 let
		způsob odpisování:	rovnoměrný
Účetní období	Odpis	Zůstatková cena	
2016	85 720,00 Kč	557 180,00 Kč	
2017	128 580,00 Kč	428 600,00 Kč	
2018	128 580,00 Kč	300 020,00 Kč	

Zdroj: Vlastní zpracování

Obrázek 4: Karta dlouhodobého majetku č. DHM-0356

DHM-0356	Osobní automobil Škoda Octavia Combi		
Druh majetku	dlouhodobý hmotný majetek		
Datum zařazení:	14.04.2016	Pořizovací cena:	642 900,00 Kč
Datum vyřazení:		Technické zhodnocení:	0,00 Kč
		Dosavadní odpisy:	342 880,00 Kč
		Zůstatková cena:	300 020,00 Kč

Odpisy majetku:		doba odpisování:	5 let
		způsob odpisování:	rovnoměrný
Účetní období	Odpis	Zůstatková cena	
2016	85 720,00 Kč	557 180,00 Kč	
2017	128 580,00 Kč	428 600,00 Kč	
2018	128 580,00 Kč	300 020,00 Kč	

Zdroj: Vlastní zpracování

V souladu s § 27 odst. 3 písm. b) použila účetní jednotka A pro posouzení skutečné hodnoty automobilů srovnání s obvyklými cenami, za které jsou automobily obdobného typu, stáří a opotřebením obchodovány v čase účetní závěrky a místě účetní jednotky A. Prodejce automobilů, se kterým ocenění účetní jednotka A konzultovala, potvrdil tržní hodnotu každého z obou vozů ve výši 220 000,00 Kč. Účetní jednotka A provedla dočasné snížení hodnoty každého z obou posuzovaných vozidel ve výši 80 020,00 Kč tvorbou opravné položky k DHM, kterou následně zaúčtovala podle tabulky č. 8.

Tabulka 8: Zaúčtování opravné položky k DHM-0355 a DHM-0356 účetní jednotky A

Popis	Částka	Má Dáti	Dal
opravná položka k majtku DHM-0355	80 020,00 Kč	559.000	092.000
opravná položka k majtku DHM-0356	80 020,00 Kč	559.000	092.000

Zdroj: Vlastní zpracování

Jiný DHM

Na účtu 029.000 – Jiný DHM eviduje účetní jednotka A drobný dlouhodobý hmotný majetek (dále „DDHM“). DDHM účetní jednotka A odepisuje lineárně po dobu 24 měsíců. Při posouzení hodnoty DDHM k 31. 12. 2018 účetní jednotka nezjistila žádné zásadní rozdíly v ocenění majetku.

Pozemky

Na účtu 031.000 – Pozemky eviduje firma pozemky, na kterých je umístěn výrobní areál firmy a jeden pozemek nezastavěný, který firma pořídila pro budoucí výstavbu nové výrobní haly. Cena pozemků v dané lokalitě v čase stoupá. Skutečná cena pozemků je vyšší, než byla v době pořízení. O zvýšení ceny majetku se k rozvahovému dni neúčtuje (viz § 25 odst. 3 zákona o účetnictví).

Nedokončený DHM

Nedokončený DHM představují investiční výdaje na výstavbu nové výrobní haly. Výstavba by měla být dokončena v r. 2019. Přecenění nedokončeného DHM k 31. 12. 2018 účetní jednotka A neprovádí.

Poskytnuté zálohy na DHM

Jedná se o zálohy poskytnuté dodavatelům na práce při výstavbě nové výrobní haly. Jedna ze záloh je problematická. Účetní jednotka poskytla dodavateli zálohu ve výši 300 000,00 Kč na výkopové práce. Dodavatel práce neprovedl a zatím zálohu nevrátit. Účetní jednotka A zadala výkopové práce jinému dodavateli. Z tohoto důvodu se účetní jednotka rozhodla vytvořit opravnou položku k poskytnutým zálohám na DHM ve výši zálohy na neprovedené práce. Zaúčtování opravné položky znázorňuje tabulka č. 9.

Tabulka 9: Zaúčtování opravné položky k poskytnutým zálohám na DHM účetní jednotky A

Popis	Částka	Má Dáti	Dal
opravná položka k záloze na DHM	300 000,00 Kč	559.000	095.000

Zdroj: Vlastní zpracování

4.1.3 Zásoby

Účetní jednotka A eviduje k 31. 12. 2018 tyto zásoby (tabulka č. 10):

Tabulka 10: Zásoby k 31. 12. 2018 účetní jednotky A

Druh majetku	Účet	Pořizovací cena k 31.12.2018 (CZK)
Materiál na skladě	112.000	700 000,00 Kč
Nedokončená výroba	121.000	126 000,00 Kč
Výrobky	123.000	1 750 000,00 Kč
Poskytnuté zálohy na materiál	151.000	183 000,00 Kč
Celkem		2 759 000,00 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Materiál na skladě

Účetní jednotka A eviduje na skladě materiál potřebný k výrobě svých výrobků. Veškerý materiál je nakupovaný a je evidovaný v pořizovacích cenách. Při oceňování pohybu zásob účetní jednotka A používá metodu FIFO, kdy první cena přírůstku materiálu na skladě se použije pro první úbytek tohoto materiálu ze skladu. (Úplné znění 1244, 2018, s. 20) Při inventarizaci materiálu k 31. 12. 2018 účetní jednotka A nezjistila, kromě inventarizačních rozdílů, žádné zásadní rozdíly v ocenění materiálu na skladě, proto neprovedla žádné přecenění materiálu k 31. 12. 2018.

Nedokončená výroba

Jedná se o nedokončené výrobky k 31. 12. 2018. Nedokončené výrobky účetní jednotka A v průběhu účetního období oceňuje kalkulačními cenami. Součástí inventarizace nedokončené výroby k 31. 12. 2018 je také porovnání účetní hodnoty nedokončené výroby se skutečnou hodnotou. Účetní jednotka A provedla porovnání hodnoty nedokončené výroby v kalkulačních cenách se skutečně vynaloženými náklady na nedokončenou výrobu (Děrgel, 2017), a zjistila, že ocenění v kalkulačních cenách je vyšší o 30 000,00 Kč, než jsou skutečně vynaložené náklady na nedokončenou výrobu. Z toho důvodu vytvořila opravnou položku k nedokončené výrobě ve výši zjištěného rozdílu a provedla její zaúčtování podle tabulky č. 11.

Tabulka 11: Zaúčtování opravné položky k nedokončené výrobě účetní jednotky A

Popis	Částka	Má Dátí	Dal
opravná položka k nedokončené výrobě	30 000,00 Kč	559.000	192.000

Zdroj: Vlastní zpracování

Výrobky

Účetní jednotka A své výrobky oceňuje v průběhu účetního období kalkulačními cenami a eviduje je na účtu 123.000 – Výrobky. K 31. 12. 2018 provedla účetní jednotka srovnání účetní hodnoty hotových výrobků s čistou realizovatelnou hodnotou těchto výrobků (Strouhal, 2011, s. 81), kdy čistou realizovatelnou hodnotou je rozdíl mezi tržní (prodejní) cenou výrobku a náklady spojenými s prodejem výrobku (Strouhal a kol., 2013, s. 33). Tímto porovnáním účetní jednotka A zjistila nadhodnocení některých výrobků v účetní evidenci (viz tabulka č. 12). Proto vytvořila opravnou položku k těmto výrobkům a provedla její zaúčtování, jak je uvedeno v tabulce č. 13.

Tabulka 12: Oceňovací rozdíly výrobků účetní jednotky A

Výrobek	Celková skladová cena	Prodejní cena	Náklady spojené s prodejem	Čistá realizovatelná hodnota	Rozdíl v ocenění k 31.12.2018
AD - 2632	360 000,00 Kč	365 000,00 Kč	36 500,00 Kč	328 500,00 Kč	-31 500,00 Kč
AD - 3715	257 000,00 Kč	268 000,00 Kč	15 000,00 Kč	253 000,00 Kč	-4 000,00 Kč
AD - 4218	194 100,00 Kč	193 800,00 Kč	12 000,00 Kč	181 800,00 Kč	-12 300,00 Kč
xxx	811 100,00 Kč	826 800,00 Kč	63 500,00 Kč	763 300,00 Kč	-47 800,00 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 13: Zaúčtování opravné položky k výrobkům účetní jednotky A

Popis	Částka	Má Dáti	Dal
opravná položka k výrobkům	47 800,00 Kč	559.000	194.000

Zdroj: Vlastní zpracování

Poskytnuté zálohy na materiál

Jedná se o zálohy poskytnuté dodavatelům materiálu. K 31. 12. 2018 účetní jednotka A provedla inventarizaci těchto záloh a nezjistila žádné rozdíly v ocenění k 31. 12. 2018.

4.1.4 Cenné papíry a podíly

K 31. 12. 2018 účetní jednotka A vlastní tyto podíly a cenné papíry (tabulka č. 14):

Tabulka 14: Cenné papíry a podíly k 31. 12. 2018 účetní jednotky A

Druh majetku	Účet	Pořizovací cena k 31.12.2018 (CZK)
Podíly v ovládaných a řízených osobách - PONYTA s. r. o.	061.000	14 000 000,00 Kč
Ostatní cenné papíry a podíly - FIZEM a. s.	063.000	990 000,00 Kč
Dluhové cenné papíry se splat. do 1 roku držené do splatnost	256.000	272 000,00 Kč
Celkem		15 262 000,00 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Podíly v ovládaných a řízených osobách

Jedná se o podíl ve výši 90 % ve společnosti PONYTA s. r. o. Tento podíl eviduje účetní jednotka A na účtu 061.000 v pořizovací ceně ve výši 14 mil. Kč.

K rozvahovému dni se účetní jednotka rozhodla přecenit tento podíl ekvivalencí (protihodnotou), tj. mírou účasti na vlastním kapitálu dceřiné společnosti. (Březinová, 2016, s. 307). Společnost PONYTA s. r. o. vykazala k 31. 12. 2018 vlastní kapitál ve výši 12 mil. Kč. K 31. 12. 2018 je tedy hodnota podílu v dceřiné společnosti 90 % z 12 mil. Kč, tj. 10 800 000,00 Kč.

Účetní jednotka A zaúčtuje k 31. 12. 2018 rozdíl z přecenění podílu v dceřiné společnosti takto (tabulka č. 15):

Tabulka 15: Zaúčtování přečenořovacího rozdílu k podílu účetní jednotky A v dceřiné společnosti PONYTA s. r. o.

Popis	Částka	Má Dáti	Dal
přecenění podílu PONYTA s. r. o.	3 200 000,00 Kč	414.000	061.000

Zdroj: Vlastní zpracování

Ostatní cenné papíry a podíly

Účetní jednotka A nakoupila v minulosti 1 000 ks akcií společnosti FIZEM a. s., které účetní jednotce zajišťují 10% podíl na základním kapitálu společnosti FIZEM a. s. Nominální hodnota akcií činila 900 tis. Kč. Provize obchodníkovi s cennými papíry činila 90 tis. Kč. Účetní jednotka pořídila akcie za účelem dlouhodobého držení. Celková pořizovací cena akcií činí 990 000,00 Kč, tj. 990,00 Kč/akcie, a je v účetnictví zachycena na účtu 063.000.

K rozvahovému dni účetní jednotka provedla přecenění podílu ve společnosti FIZEM a. s. reálnou hodnotou podle § 27 zákona o účetnictví. V souladu se zákonem o účetnictví účetní jednotka stanovila reálnou hodnotu akcií ve výši tržní hodnoty akcií vyhlášenou na tuzemském akciovém trhu. Tržní cena jedné akcie k 31. 12. 2018 činila 1 250,00 Kč. Celková tržní hodnota akcií držených účetní jednotkou k 31. 12. 2018 tedy činí 1 250 000,00 Kč.

Účetní jednotka A zaúčtuje k 31. 12. 2018 rozdíl z přecenění akcií společnosti FIZEM a. s. takto (tabulka č. 16):

Tabulka 16: Zaúčtování přečtovacího rozdílu k podílu účetní jednotky A ve společnosti FIZEM a.s.

Popis	Částka	Má Dáti	Dal
přecenění akcií FIZEM a.s.	260 000,00 Kč	063.000	414.000

Zdroj: Vlastní zpracování

Dluhové cenné papíry se splatností do 1 roku držené do splatnosti

Na účtu 256.000 účetní jednotka A eviduje směnku přijatou od svého věřitele jako úhradu pohledávky z obchodních vztahů ve výši 272 000,00 Kč. Směnka byla vystavena 1. 10. 2018 a je splatná 31. 3. 2019. Směnečný úrok činí 0,5 % p. m.

Účetní jednotka A zaúčtuje úroky z této směnky akruálním principem k 31. 12. 2018 (viz tabulka č. 17). Úroky k 31. 12. 2018 z přijaté směnky činí 4 080,00 Kč.

Tabulka 17: Zaúčtování úroků k 31. 12. 2018 ze směnky přijaté účetní jednotkou A

Popis	Částka	Má Dáti	Dal
úrok k 31.12.2018 - směnka	4 080,00 Kč	256.001	662.000

Zdroj: Vlastní zpracování

4.1.5 Pohledávky

Účetní jednotka A eviduje k 31. 12. 2018 tyto pohledávky (tabulka č. 18):

Tabulka 18: Pohledávky k 31. 12. 2018 účetní jednotky A

Druh majetku	Účet	Stav k 31.12.2018 (CZK)	Stav k 31.12.2018 (cizí měna)
Pohledávky z obchodních vztahů - mateřská společnost	311.001	41 788 000,00 Kč	
Pohledávky z obchodních vztahů - ostatní odběratelé (CZK)	311.002	8 976 000,00 Kč	
Pohledávky z obchodních vztahů - ostatní odběratelé (EUR)	311.012	321 500,00 Kč	12 500,00 EUR
Poskytnuté zálohy	314.000	358 500,00 Kč	
Pohledávky za zaměstnanci	335.000	16 000,00 Kč	
Pohledávky - ovládající a řídicí osoba	351.001	2 000 000,00 Kč	
Celkem		53 460 000,00 Kč	

Zdroj: Vlastní zpracování

Převážnou část pohledávek z obchodních vztahů účetní jednotky A tvoří pohledávky za mateřskou společností, která je hlavním odběratelem výrobků účetní jednotky. Tyto pohledávky jsou v české měně. Účetní jednotka k těmto pohledávkám netvoří opravnou položku.

Ostatní pohledávky z obchodních vztahů jsou pro účely jejich přecenění k rozvahovému dni posuzovány podle jejich věkové struktury a individuálního posouzení jejich vymahatelnosti.

Na základě analýzy souboru pohledávek z obchodních vztahů - ostatní odběratelé (CZK) se účetní jednotka rozhodla pro tvorbu opravných položek (viz tabulka č. 19) k těmto pohledávkám:

- a) pohledávka ve výši 127 500,00 Kč, k rozvahovému dni 8 měsíců po splatnosti
 - Dlužník je v insolvenčním řízení (v konkursu). Účetní jednotka svoji pohledávku přihlásila u insolvenčního soudu ve stanovené lhůtě.
- b) pohledávky ve výši 1 173 000,00 Kč, k rozvahovému dni 13 – 18 měsíců po splatnosti
- c) pohledávky ve výši 850 000,00 Kč, k rozvahovému dni 19 – 24 měsíců po splatnosti
- d) pohledávky ve výši 293 000,00 Kč, k rozvahovému dni 25-30 měsíců po splatnosti
- e) pohledávky ve výši 638 000,00 Kč, k rozvahovému dni více než 30 měsíců po splatnosti

Tabulka 19: Opravné položky k pohledávkám účetní jednotky A

Pohledávky	Výše pohledávek	Daňově uznatelné		Daňově neuznatelné	
		OP v %	OP v Kč	OP v %	OP v Kč
v insolvenčním řízení	127 500,00 Kč	100%	127 500,00 Kč		
po splatnosti 13 - 18 měsíců	1 173 000,00 Kč			30%	351 900,00 Kč
po splatnosti 19 - 24 měsíců	850 000,00 Kč	50%	425 000,00 Kč		
po splatnosti 25 - 30 měsíců	293 000,00 Kč	50%	146 500,00 Kč	20%	58 600,00 Kč
po splatnosti více než 30 měsíců	638 000,00 Kč	100%	638 000,00 Kč		
celkem	3 081 500,00 Kč	xxx	1 337 000,00 Kč	xxx	410 500,00 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 20: Zaúčtování opravných položek k pohledávkám z obchodních vztahů v CZK účetní jednotky A

Popis	Částka	Má Dáti	Dal
opravné položky k pohledávkám CZK	1 337 000,00 Kč	558.000	391.002
opravné položky k pohledávkám CZK	410 500,00 Kč	559.000	391.002

Zdroj: Vlastní zpracování

Pohledávky z obchodních vztahů – ostatní odběratelé (EUR) tvoří pohledávky v cizí měně, které jsou ve lhůtě splatnosti, kromě jedné pohledávky ve výši 1 300,00 EUR. Tato pohledávka není promlčená a je k rozvahovému dni 15 měsíců po splatnosti. Vzhledem k problematickému vymáhání pohledávky (dlužník s firmou nekomunikuje, není k zastížení, korespondenci nepřebírá) se účetní jednotka A rozhodla k rozvahovému dni vytvořit a zaúčtovat k této pohledávce opravnou položku ve výši 30 %, tj. 390,00 EUR k zaúčtování v přepočtu kurzem EUR vyhlášeným ČNB k 31. 12. 2018 ve výši 25,725 Kč za 1 EUR (viz tabulka č. 21). Tato opravná položka je daňově neuznatelná, protože nesplňuje podmínky dané zákonem o rezervách.

Tabulka 21: Zaúčtování opravné položky k pohledávce z obchodních vztahů v EUR účetní jednotky A

Popis	Částka	Má Dáti	Dal
opravná položka k pohledávce EUR	10 032,75 Kč	559.000	391.012

Zdroj: Vlastní zpracování

K rozvahovému dni dále účetní jednotka A provede přepočet pohledávek z obchodních vztahů v cizí měně kurzem EUR vyhlášeným ČNB k 31. 12. 2018 ve výši 25,725 Kč za 1 EUR, tj. 12 500,00 EUR = 321 562,50 Kč, a provede zaúčtování kurzového rozdílu vzniklého přepočtem (viz tabulka č. 22).

Tabulka 22: Zaúčtování kurzového rozdílu k pohledávkám z obchodních vztahů v EUR účetní jednotky A

Popis	Částka	Má Dáti	Dal
kurz. rozdíl - pohledávky z obch.vztahů EUR	62,50 Kč	311.012	663.000

Zdroj: Vlastní zpracování

Další pohledávkou za spřízněnou osobou je pohledávka za ovládanou dceřinou společností z titulu poskytnutého obchodního úvěru ve výši 2 mil. Kč. Tento úvěr byl dceřiné společnosti poskytnutý v září roku 2018 a byl sjednán úrok z tohoto úvěru ve výši 8 % p. a.

K 31. 12. 2018 provede účetní jednotka A vyčíslení úroku z úvěru za dlužné období a provede jeho zaúčtování takto (viz tabulka č. 23):

Tabulka 23: Zaúčtování úroku z poskytnutého úvěru účetní jednotkou A

Popis	Částka	Má Dáti	Dal
úrok z úvěru k 31.12.2018	53 333,33 Kč	351.011	662.000

Zdroj: Vlastní zpracování

U pohledávek z titulu poskytnutých zálohám a u pohledávek za zaměstnanci účetní jednotka A přecenění k rozvahovému dni neprovádí.

4.1.6 Peníze a ceniny

Peníze

Účetní jednotka A eviduje k 31. 12. 2018 tyto peněžní prostředky (tabulka č. 24):

Tabulka 24: Peněžní prostředky k 31. 12. 2018 účetní jednotky A

Druh majetku	Účet	Stav k 31.12.2018 (CZK)	Stav k 31.12.2018 (cizí měna)
Peněžní prostředky v pokladně (CZK)	211.001	111 000,00 Kč	
Peněžní prostředky v pokladně (EUR)	211.011	51 286,00 Kč	2 000,00 EUR
Peněžní prostředky na bankovních účtech (CZK)	221.001	462 000,00 Kč	
Peněžní prostředky na bankovních účtech (EUR)	221.011	92 314,80 Kč	3 600,00 EUR
Celkem		716 600,80 Kč	

Zdroj: Vlastní zpracování

Při účtování o peněžních prostředcích v cizí měně používá účetní jednotka A pro přepočtení cizí měny v průběhu účetního období pevný kurz vyhlášený ČNB vždy 1. den v měsíci.

K 31. 12. 2018 provede účetní jednotka A přepočtení cizí měny kurzem vyhlášeným ČNB k tomuto dni. Kurz EUR vyhlášený ČNB k 31. 12. 2018 byl 25,725 Kč za 1 EUR. Hodnota peněžních prostředků po přepočtení kurzem k 31. 12. 2018 je v tabulce č. 25.

Tabulka 25: Peněžní prostředky účetní jednotky A po přepočtení cizí měny k 31. 12. 2018

Druh majetku	Účet	Stav k 31.12.2018 (CZK)	Stav k 31.12.2018 (cizí měna)
Peněžní prostředky v pokladně (CZK)	211.001	111 010,00 Kč	
Peněžní prostředky v pokladně (EUR)	211.011	51 450,00 Kč	2 000,00 EUR
Peněžní prostředky na bankovních účtech (CZK)	221.001	462 158,00 Kč	
Peněžní prostředky na bankovních účtech (EUR)	221.011	92 610,00 Kč	3 600,00 EUR
Celkem		717 228,00 Kč	

Zdroj: Vlastní zpracování

Kurzový rozdíl vzniklý přepočtem kurzem k 31. 12. 2018 účetní jednotka A zaúčtuje takto (tabulka č. 26):

Tabulka 26: Zaúčtování kurzového rozdílu k peněžním prostředkům účetní jednotky A

Popis	Částka	Má Dáti	Dal
kurzový rozdíl - pokladna EUR	164,00 Kč	211.011	663.000
kurzový rozdíl - bankovní účty EUR	295,20 Kč	221.011	663.000

Zdroj: Vlastní zpracování

Ceniny

Účetní jednotka A účtuje o stravenkách, které poskytuje svým zaměstnancům jako benefit. K 31. 12. 2018 účetní jednotka eviduje 4 053 ks stravenek v nominální hodnotě 100,00 Kč za stravenku. Protože je nominální hodnota stravenek v české měně a v čase se nemění, účetní jednotka k 31. 12. 2018 neprovádí žádné přecenění cenin.

4.1.7 Majetek po přecenění k rozvahovému dni

Po přecenění jednotlivých druhů majetku vykazuje účetní jednotka A stav majetku uvedený v tabulce č. 27.

Tabulka 27: Majetek účetní jednotky A po přecenění k 31. 12. 2018

Druh majetku	Hodnota v Kč		
	Brutto	Korekce	Netto
Dlouhodobý nehmotný majetek	323 000,00 Kč	323 000,00 Kč	0,00 Kč
Dlouhodobý hmotný majetek	608 719 000,00 Kč	214 231 706,00 Kč	394 487 294,00 Kč
Zásoby	2 759 000,00 Kč	77 800,00 Kč	2 681 200,00 Kč
Cenné papíry a podíly	15 262 000,00 Kč	2 935 920,00 Kč	12 326 080,00 Kč
Pohledávky	53 513 395,83 Kč	1 757 532,75 Kč	51 755 863,08 Kč
Peníze a ceniny	1 122 528,00 Kč	0,00 Kč	1 122 528,00 Kč
Celkem	681 698 923,83 Kč	219 325 958,75 Kč	462 372 965,08 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Účetní jednotka A při přečíslování majetku k rozvahovému dni postupovala zcela v souladu s účetní zásadou opatrnosti a zásadou objektivnosti účetních informací, a hodnota majetku v rozvaze odpovídá jeho skutečné (reálné) hodnotě.

Jediné, co je možné účetní jednotce A vytknout, je volba nevhodného způsobu odpisování osobních automobilů užívaných jejími obchodními zástupci. Při zařazení těchto automobilů účetní jednotka A zvolila lineární způsob odpisování, tj. rovnoměrné odpisování, po dobu 5 let. Vzhledem k tomu, že jsou osobní automobily využívány obchodními zástupci firmy, lze již při jejich pořízení předpokládat vyšší opotřebení, než je opotřebení běžné. Proto by účetní jednotka měla zvolit spíše zrychlený způsob odpisování tohoto majetku nebo odpisování výkonové s ohledem na ujeté kilometry. Při zvolení vhodného způsobu odpisování by hodnota majetku v účetnictví odpovídala skutečné hodnotě majetku, a nebylo by nutné k majetku vytvářet opravnou položku.

4.2 Přeceňování majetku k rozvahovému dni modelové účetní jednotky B

Druhá modelová účetní jednotka – **Bedřich Šikovný** (dále jen „účetní jednotka B“)

Jedná se o fyzickou osobu podnikající podle živnostenského zákona, která dobrovolně vede účetnictví a je mikro účetní jednotkou (aktiva netto celkem 852 tis. Kč, roční obrat 1,5 mil. Kč, zaměstnance nemá). Vede účetnictví ve zjednodušeném rozsahu. Účetním obdobím je kalendářní rok.

Pan Šikovný provozuje silniční motorovou dopravu osobní provozovanou vozidly určenými pro přepravu více než 9 osob včetně řidiče – vozí turisty po České republice i do zahraničí.

Majetek účetní jednotky B k 31. 12. 2018 před přeceněním znázorňuje tabulka č. 28.

Tabulka 28: Majetek účetní jednotky B před přeceněním k 31. 12. 2018

Druh majetku	Hodnota v Kč		
	Brutto	Korekce	Netto
Dlouhodobý nehmotný majetek	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč
Dlouhodobý hmotný majetek	1 429 000,00 Kč	834 582,00 Kč	594 418,00 Kč
Zásoby	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč
Cenné papíry a podíly	80 000,00 Kč	0,00 Kč	80 000,00 Kč
Pohledávky	90 398,00 Kč	0,00 Kč	90 398,00 Kč
Peníze a ceniny	110 112,70 Kč	0,00 Kč	110 112,70 Kč
Celkem	1 709 510,70 Kč	834 582,00 Kč	874 928,70 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

4.2.1 Dlouhodobý nehmotný majetek

Účetní jednotka B neviduje k 31. 12. 2018 žádný DNHM.

4.2.2 Dlouhodobý hmotný majetek

Účetní jednotka B eviduje k 31. 12. 2018 tento DHM (tabulka č. 29):

Tabulka 29: DHM k 31. 12. 2018 účetní jednotky B

Druh majetku	Účet	Pořizovací cena k 31.12.2018 (CZK)
Stavby	021	550 000,00 Kč
Samostatné movité věci	022	680 000,00 Kč
Pozemky	031	199 000,00 Kč
Celkem		1 429 000,00 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Opotřebení DHM za dobu jeho užívání eviduje účetní jednotka B na účtech opravěk jednotlivých druhů DHM, jak je uvedeno v tabulce č. 30.

Tabulka 30: Oprávky k DHM k 31. 12. 2018 účetní jednotky B

Druh majetku	Účet	Oprávky k 31.12.2018 (CZK)
Oprávky ke stavbám	081	317 782,00 Kč
Oprávky k samostatným movitým věcem	082	516 800,00 Kč
Celkem		834 582,00 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Stavby

Jedná se o stavbu garáže s přílehlou dílnou, kterou účetní jednotka B využívá k parkování dodávkového automobilu Citroen Jumper Combi, který používá ke své podnikatelské činnosti. Garáž podnikatel vložil do obchodního majetku při zahájení podnikatelské činnosti v ceně podle ocenění znalcem v oboru nemovitostí, tj. v reprodukční ceně ve výši 550 000,00 Kč. Tento hmotný majetek účetní jednotka B odpisuje podle zákona o daních z příjmů v odpisové skupině 5. Zvolila zrychlený způsob odpisování. Veškeré údaje o majetku účetní jednotka eviduje na kartě dlouhodobého majetku č. M02 (viz obrázek č. 5).

Obrázek 5: Karta dlouhodobého majetku č. M02

M02		Garáž Karlovy Vary	
Druh majetku	dlouhodobý hmotný majetek		
Datum zařazení:	01.04.2008	Polizovací cena:	550 000,00 Kč
Datum vyřazení:		Technické zhodnocení:	0,00 Kč
		Dosavadní odpisy:	317 782,00 Kč
		Zůstatková cena:	232 218,00 Kč
Odpisy majetku:		doba odpisování:	30 let
		způsob odpisování:	zrychlený
Účetní období	Odpis	Zůstatková cena	
2008	18 334,00 Kč	531 666,00 Kč	
2009	35 445,00 Kč	496 221,00 Kč	
2010	34 223,00 Kč	461 998,00 Kč	
2011	33 000,00	428 998,00 Kč	
2012	31 778,00	397 220,00 Kč	
2013	30 556,00	366 664,00 Kč	
2014	29 334,00	337 330,00 Kč	
2015	28 111,00	309 219,00 Kč	
2016	26 889,00	282 330,00 Kč	
2017	25 667,00	256 663,00 Kč	
2018	24 445,00	232 218,00 Kč	

Zdroj: Vlastní zpracování

Pozemky

Jedná se o pozemek, na kterém je umístěna již zmíněná garáž a byl spolu s garáží vložen do obchodního majetku při zahájení podnikatelské činnosti v ceně podle ocenění znalcem v oboru nemovitostí, tj. v reprodukční ceně ve výši 199 000,00 Kč. Tento majetek účetní jednotka B neodpisuje. Karta tohoto dlouhodobého majetku má číslo M01 a je na obrázku č. 6.

Obrázek 6: Karta dlouhodobého majetku č. M01

M01	Pozemek Karlovy Vary par. č. 999		
Druh majetku	dlouhodobý hmotný majetek		
Datum zařazení:	01.04.2008	Pořizovací cena:	199 000,00 Kč
Datum vyřazení:		Technické zhodnocení:	0,00 Kč
		Dosavadní odpisy:	0,00 Kč
		Zůstatková cena:	199 000,00 Kč
Odpisy majetku:		doba odpisování:	
		způsob odpisování:	neodpisuje se

Zdroj: Vlastní zpracování

Samostatné movité věci

Na účtu 022 – Samostatné movité věci eviduje účetní jednotka B jedinou samostatnou movitou věc, a to dodávkový automobil Citroen Jumper Combi pro 12 osob (karta dlouhodobého majetku číslo M03). Tento automobil podnikatel používá k vykonávání hlavní podnikatelské činnosti, tj. k nepravidelné dopravě osob. Automobil byl pořízen koupí a je evidován v pořizovací ceně 680 000,00 Kč. Účetní jednotka B automobil odpisuje podle zákona o daních z příjmů ve 2. odpisové skupině a zvolila zrychlený způsob odpisování. Veškeré údaje o majetku č. M03 obsahuje karta dlouhodobého majetku na obrázku č. 7.

Obrázek 7: Karta dlouhodobého majetku č. M03

M03	Citroen Jumper Combi		
Druh majetku	dlouhodobý hmotný majetek		
Datum zařazení:	28.06.2016	Pořizovací cena:	680 000,00 Kč
Datum vyřazení:		Technické zhodnocení:	0,00 Kč
		Dosavadní odpisy:	516 800,00 Kč
		Zůstatková cena:	163 200,00 Kč
Odpisy majetku:		doba odpisování:	5 let
		způsob odpisování:	zrychlený
Účetní období	Odpis	Zůstatková cena	
2016	136 000,00 Kč	544 000,00 Kč	
2017	217 600,00 Kč	326 400,00 Kč	
2018	163 200,00 Kč	163 200,00 Kč	

Zdroj: Vlastní zpracování

V měsíci prosinci roku 2018 došlo k poškození automobilu, kdy automobil byl zaparkovaný při okraji místní komunikace a dosud nezjištěný pachatel automobil naboural. Vlivem dopravní nehody došlo k rozsáhlému poškození automobilu, který se stal zcela nepojízdným. V okamžiku sestavování účetní závěrky stále nebyla nehoda dořešena, poškozený automobil byl umístěn na odstavném parkovišti a probíhala jednání ohledně jeho zprovoznění.

Podle § 25 odst. 3 zákona o účetnictví, který mj. praví, že účetní jednotky „berou v úvahu všechny předvídatelná rizika a možné ztráty, které se týkají majetku a jsou jim známy k okamžiku sestavení účetní závěrky, jakož i všechna snížení hodnoty“, by měla účetní jednotka B vytvořit opravnou položku k poškozenému majetku, tj. provést dočasné snížení hodnoty znehodnoceného majetku k rozvahovému dni. Účetní jednotka B je však mikro účetní jednotkou a vede účetnictví ve zjednodušeném rozsahu, tudíž postupuje podle § 13a zákona o účetnictví, který v odstavci 1 písm. c) říká, že účetní jednotky, které vedou účetnictví ve zjednodušeném rozsahu, neúčtují podle § 25 odst. 3 zákona o účetnictví, s výjimkou odpisů. Proto účetní jednotka B opravnou položku k poškozenému majetku netvoří.

4.2.3 Zásoby

Účetní jednotka B neeviduje k 31. 12. 2018 žádné zásoby.

4.2.4 Cenné papíry a podíly

Účetní jednotka B z důvodu uložení volných peněžních prostředků a jejich zhodnocení, pořídila v červnu 2018 dluhopisy určené k obchodování ve jmenovité hodnotě 80 000,00 Kč.

Tyto cenné papíry účetní jednotka eviduje v účetnictví na účtu 257 – Ostatní cenné papíry k obchodování.

Protože účetní jednotka B vede účetnictví ve zjednodušeném rozsahu, přecenění těchto cenných papírů na reálnou hodnotu neprovádí (viz § 13a odst. 1 písm. e), zákona o účetnictví).

4.2.5 Pohledávky

Účetní jednotka B eviduje k 31. 12. 2018 tyto pohledávky (tabulka č. 31):

Tabulka 31: Pohledávky k 31. 12. 2018 účetní jednotky B

Druh majetku	Účet	Stav k 31.12.2018 (CZK)	Stav k 31.12.2018 (cizí měna)
Pohledávky z obchodních vztahů (CZK)	311	42 000,00 Kč	
Pohledávky z obchodních vztahů (EUR)	311	34 398,00 Kč	1 300,00 EUR
Poskytnuté zálohy	314	14 000,00 Kč	
Celkem		90 398,00 Kč	

Zdroj: Vlastní zpracování

V položce pohledávky z obchodních vztahů (CZK) je pouze jedna problematická pohledávka, ke které se účetní jednotka rozhodla vytvořit opravnou položku dle zákona o rezervách. Jedná se o pohledávku ve výši 22 000,00 Kč, která je k rozvahovému dni 21 měsíců po splatnosti. Účetní jednotka vytvoří k rozvahovému dni k této pohledávce opravnou položku ve výši 100 %, jak umožňuje § 8c zákona o rezervách, a provede zaúčtování podle tabulky č. 32.

Tabulka 32: Zaúčtování opravné položky k pohledávce z obchodních vztahů v CZK účetní jednotky B

Popis	Částka	Má Dáti	Dal
opravná položka k pohledávce	22 000,00 Kč	558	391

Zdroj: Vlastní zpracování

Dále k 31. 12. 2018 provede účetní jednotka B přepočten pohledávek z obchodních vztahů v cizí měně kurzem vyhlášeným ČNB k tomuto dni. Kurz EUR vyhlášený ČNB k 31. 12. 2018 byl 25,725 Kč za 1 EUR. Hodnota pohledávek po přepočtu činí 33 442,50 Kč. Kurzový rozdíl vzniklý přepočtem účetní jednotka zaúčtuje takto (viz tabulka č. 33).

Tabulka 33: Zaúčtování kurzového rozdílu k pohledávkám z obchodních vztahů v EUR účetní jednotky B

Popis	Částka	Má Dáti	Dal
kurzový rozdíl - pohledávky z obch.vztahů EU	955,50 Kč	563	311

Zdroj: Vlastní zpracování

4.2.6 Peníze a ceniny

Peníze

Účetní jednotka B eviduje k 31. 12. 2018 tyto peněžní prostředky (tabulka č. 34):

Tabulka 34: Peněžní prostředky k 31. 12. 2018 účetní jednotky B

Druh majetku	Účet	Stav k 31.12.2018 (CZK)	Stav k 31.12.2018 (cizí měna)
Peněžní prostředky v pokladně (CZK)	211	6 000,00 Kč	
Peněžní prostředky v pokladně (EUR)	211	15 592,20 Kč	600,00 EUR
Peněžní prostředky v pokladně (USD)	211	6 520,50 Kč	300,00 USD
Peněžní prostředky na bankovních účtech (CZK)	221	82 000,00 Kč	
Celkem		110 112,70 Kč	

Zdroj: Vlastní zpracování

Při účtování o peněžních prostředcích v cizí měně používá účetní jednotka B pro přepočten cizí měny v průběhu účetního období kurz vyhlášený ČNB pro daný den.

K 31. 12. 2018 provede účetní jednotka B přepočten cizí měny kurzem vyhlášeným ČNB k tomuto dni. Kurz EUR vyhlášený ČNB k 31. 12. 2018 byl 25,725 Kč za 1 EUR a pro USD byl kurz 22,466 Kč za 1 USD. Hodnota peněžních prostředků po přepočtení kurzem k 31. 12. 2018 je v tabulce č. 35.

Tabulka 35: Peněžní prostředky účetní jednotky B po přepočtení cizí měny k 31. 12. 2018

Druh majetku	Účet	Stav k 31.12.2018 (CZK)	Stav k 31.12.2018 (cizí měna)
Peněžní prostředky v pokladně (CZK)	211	6 000,00 Kč	
Peněžní prostředky v pokladně (EUR)	211	15 435,00 Kč	600,00 EUR
Peněžní prostředky v pokladně (USD)	211	6 739,80 Kč	300,00 USD
Peněžní prostředky na bankovních účtech (CZK)	221	82 000,00 Kč	
Celkem		110 174,80 Kč	

Zdroj: Vlastní zpracování

Kurzový rozdíl vzniklý přepočtem kurzem k 31. 12. 2018 účetní jednotka B zaúčtuje takto (tabulka č. 36):

Tabulka 36: Zaúčtování kurzového rozdílu k peněžním prostředkům účetní jednotky B

Popis	Částka	Má Dáti	Dal
kurzový rozdíl - pokladna EUR	157,20 Kč	563	211
kurzový rozdíl - pokladna USD	219,30 Kč	211	663

Zdroj: Vlastní zpracování

Ceniny

Účetní jednotka B neviduje k 31. 12. 2018 žádné ceniny.

4.2.7 Majetek po přecenění k rozvahovému dni

Po přecenění jednotlivých druhů majetku vykazuje účetní jednotka B stav majetku uvedený v tabulce č. 37.

Tabulka 37: Majetek účetní jednotky B po přecenění k 31. 12. 2018

Druh majetku	Hodnota v Kč		
	Brutto	Korekce	Netto
Dlouhodobý nehmotný majetek	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč
Dlouhodobý hmotný majetek	1 429 000,00 Kč	834 582,00 Kč	594 418,00 Kč
Zásoby	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč
Cenné papíry a podíly	80 000,00 Kč	0,00 Kč	80 000,00 Kč
Pohledávky	89 442,50 Kč	22 000,00 Kč	67 442,50 Kč
Peníze a ceniny	110 174,80 Kč	0,00 Kč	110 174,80 Kč
Celkem	1 708 617,30 Kč	856 582,00 Kč	852 035,30 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Hodnota majetku účetní jednotky B se po přecenění k rozvahovému dni nijak zásadně nezměnila, a to zejména proto, že účetní jednotka vede účetnictví ve zjednodušeném rozsahu a o některých přeceněních k rozvahovému dni podle zákona o účetnictví neúčtuje. V tomto konkrétním případě účetní jednotka B neúčtovala o znehodnocení dodávkového automobilu Citroen Jumper Combi a o přecenění nakoupených dluhopisů reálnou hodnotou.

Jestliže nebylo přecenění majetku zaúčtováno ve finančním účetnictví, lze jen účetní jednotce doporučit, aby změnu hodnoty majetku provedla v operativní evidenci, popř. v účetnictví manažerském, a následně zohlednila při dalším investičním rozhodování.

7 ZÁVĚR

Cílem této bakalářské práce bylo zmapovat oblast oceňování majetku v účetnictví a vytvořit ucelený přehled postupů při přeceňování majetku k rozvahovému dni. Toto téma jsem si vybrala, protože je to velmi zajímavá a různorodá oblast účetnictví, a těšila jsem se na nové poznatky, které prostudováním odborné literatury získám.

Samotné téma přeceňování majetku k rozvahovému dni je jen pověstnou „špičkou ledovce“ v oblasti oceňování majetku v účetnictví. Pro správné pochopení a aplikování postupů přeceňování majetku k rozvahovému dni je potřeba nejprve dobře porozumět oceňování majetku v účetnictví jako celku. Proto jsem druhou kapitolu teoretické části své bakalářské práce věnovala problematice oceňování majetku k okamžiku uskutečnění účetní případu, tj. během účetního období, a zevrubnému popisu dalších operací týkajících se majetku v účetnictví, které mají vliv na jeho ocenění, například odpisování majetku.

Třetí kapitolu teoretické části své bakalářské práce jsem věnovala popisu jednotlivých postupů při přeceňování majetku k rozvahovému dni. Jedná se o ocenění reálnou hodnotou, ocenění ekvivalencí, úpravu pořizovací ceny o úrokové výnosy nebo náklady, tvorbu opravných položek a přepočty cizích měn. Pro přehlednost jsem kapitolu rozdělila do podkapitol podle jednotlivých druhů majetku v členění podle rozvahy. V každé podkapitole je také popsán vliv přecenění majetku na konečnou hodnotu aktiv v rozvaze.

V praktické části bakalářské práce jsem pak jednotlivé postupy přeceňování majetku k rozvahovému dni aplikovala na dvou rozdílných modelových účetních jednotkách. Jako první jsem si zvolila střední účetní jednotku, která vede účetnictví v plném rozsahu, a platí pro ni všechna ustanovení zákona o účetnictví a předpisů na něj navazujících týkajících se přeceňování majetku k rozvahovému dni. Jako druhou modelovou účetní jednotku jsem si zvolila mikro účetní jednotku, která vede účetnictví ve zjednodušeném rozsahu a podle zákona o účetnictví některá přecenění majetku k rozvahovému dni neprovádí. V praktické části bakalářské práce jsem použila členění jednotlivých podkapitol podle druhů majetku stejně jako v teoretické části.

8 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. AHMED, Naseem. *Financial Accounting: A Simplified Approach*, 3. vyd. New Delhi, India: ATLANTIC PUBLISHERS & DISTRIBUTORS, 2008. 991 s.
2. BŘEZINOVÁ, Hana. *Účetní předpisy pro podnikatele (zákon o účetnictví, prováděcí vyhláška k zákonu, České účetní standardy): komentář*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016. 486 s. ISBN 978-80-7552-064-7
3. HRDÝ, Milan a Michaela KRECHOVSKÁ. *Podnikové finance v teorii a praxi*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016. 272 s. ISBN 978-80-7552-449-2
4. KOVANICOVÁ, Dana. *Abeceďa účetních znalostí pro každého*. 20. vyd. Praha: BOVA POLYGON, 2012. 440 s. ISBN 978-80-7273-169-5
5. KRAMER K. Bonita a Christie W. JOHNSON. *Financial Statements Demystified: A Self-Teaching Guide*. MCGRAW-HILL Professional, 2009. 320 s. ISBN 978-0-07-154388-0
6. MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony 2018*. 1. vyd. Praha: GRADA, 2017, 288 s. ISBN 978-80-271-0766-7
7. SKÁLOVÁ, Jana a kol.. *Podvojně účetnictví 2018*. 24. vyd. Praha: GRADA, 2018. 192 s. ISBN 978-80-271-0868-8
8. STROUHAL, Jiří. *Účetní závěrka*. 2. akt. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 304 s. ISBN 978-80-7357-692-9
9. STROUHAL, Jiří a kol.. *Oceňování v účetnictví*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. 420 s. ISBN 978-8-7478-366-1
10. *Úplné znění 1244, Účetnictví podnikatelů, Audit, 2018*, Praha: Sagit, 2018. 192 s. ISBN 978-80-7488-278-4
11. Děrgel, Martin. *Oceňování zásob vlastní výroby*. In: Portál DAUČ.cz [online]. Praha: Wolters Kluwer, 30. 3. 2017. [cit. 2018-10-29]. Dostupné z <https://www.dauc.cz/dokument/?modul=li&cislo=230644> ISSN 2533-4484
12. Strouhal, Jiří. *Cenné papíry v účetnictví podnikatelů, 1. část*. In: Portál DAUČ.cz [online]. Praha: Wolters Kluwer, 20. 3. 2013. [cit. 2018-10-29]. Dostupné z <https://www.dauc.cz/dokument/?modul=li&cislo=44086> ISSN 2533-4484
13. České účetní standardy pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 501/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, 2018. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/ucetnictvi-a-ucetnictvi-statu/ucetnictvi-podniku-telu-a-neziskoveho-sek/ceske-ucetni-standardy-pro-podnikatele-a/2018/ceske-ucetni-standardy-pro-ucetni-jednot-30742>
14. Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ve znění pozdějších předpisů, 2018. Dostupné z: <https://zakonyprolidi.cz/cs/2012-90?text=Z%C3%A1kon+o+obchodn%C3%ADch+korporac%C3%ADch>

9 SEZNAM TABULEK A OBRÁZKŮ

Tabulka 1: Kategorie účetních jednotek.....	12
Tabulka 2: Doba odpisování DNHM podle zákona o daních z příjmů	20
Tabulka 3: Doba odpisování DHM podle zákona o daních z příjmů	22
Tabulka 4: Majetek účetní jednotky A před přeceněním k 31. 12. 2018	33
Tabulka 5: DHM k 31. 12. 2018 účetní jednotky A.....	35
Tabulka 6: Oprávky k DHM k 31. 12. 2018 účetní jednotky A.....	35
Tabulka 7: Zaúčtování opravné položky k DHM-0362 účetní jednotky A.....	36
Tabulka 8: Zaúčtování opravné položky k DHM-0355 a DHM-0356 účetní jednotky A	38
Tabulka 9: Zaúčtování opravné položky k poskytnutým zálohám na DHM účetní jednotky A	39
Tabulka 10: Zásoby k 31. 12. 2018 účetní jednotky A.....	40
Tabulka 11: Zaúčtování opravné položky k nedokončené výrobě účetní jednotky A	40
Tabulka 12: Oceňovací rozdíly výrobků účetní jednotky A.....	41
Tabulka 13: Zaúčtování opravné položky k výrobkům účetní jednotky A	41
Tabulka 14: Cenné papíry a podíly k 31. 12. 2018 účetní jednotky A.....	42
Tabulka 15: Zaúčtování přečíslovacího rozdílu k podílu účetní jednotky A v dceřiné společnosti PONYTA s. r. o.	42
Tabulka 16: Zaúčtování přečíslovacího rozdílu k podílu účetní jednotky A	43
Tabulka 17: Zaúčtování úroků k 31. 12. 2018 ze směnky přijaté účetní jednotkou A.....	43
Tabulka 18: Pohledávky k 31. 12. 2018 účetní jednotky A	44
Tabulka 19: Opravné položky k pohledávkám účetní jednotky A	45
Tabulka 20: Zaúčtování opravných položek k pohledávkám z obchodních vztahů v CZK účetní jednotky A	45
Tabulka 21: Zaúčtování opravné položky k pohledávce z obchodních vztahů v EUR účetní jednotky A	45
Tabulka 22: Zaúčtování kurzového rozdílu k pohledávkám z obchodních vztahů v EUR účetní jednotky A	46
Tabulka 23: Zaúčtování úroku z poskytnutého úvěru účetní jednotkou A.....	46
Tabulka 24: Peněžní prostředky k 31. 12. 2018 účetní jednotky A.....	46
Tabulka 25: Peněžní prostředky účetní jednotky A po přepočtení cizí měny k 31. 12. 2018 ..	47
Tabulka 26: Zaúčtování kurzového rozdílu k peněžním prostředkům účetní jednotky A	47
Tabulka 27: Majetek účetní jednotky A po přecenění k 31. 12. 2018.....	48
Tabulka 28: Majetek účetní jednotky B před přeceněním k 31. 12. 2018.....	49
Tabulka 29: DHM k 31. 12. 2018 účetní jednotky B	49
Tabulka 30: Oprávky k DHM k 31. 12. 2018 účetní jednotky B	50
Tabulka 31: Pohledávky k 31. 12. 2018 účetní jednotky B.....	53
Tabulka 32: Zaúčtování opravné položky k pohledávce z obchodních vztahů v CZK účetní jednotky B	53
Tabulka 33: Zaúčtování kurzového rozdílu k pohledávkám z obchodních vztahů v EUR účetní jednotky B	54
Tabulka 34: Peněžní prostředky k 31. 12. 2018 účetní jednotky B.....	54
Tabulka 35: Peněžní prostředky účetní jednotky B po přepočtení cizí měny k 31. 12. 2018 ..	55
Tabulka 36: Zaúčtování kurzového rozdílu k peněžním prostředkům účetní jednotky B.....	55
Tabulka 37: Majetek účetní jednotky B po přecenění k 31. 12. 2018.....	55

Obrázek 1: Karta dlouhodobého majetku č. DNHM-0008.....	34
Obrázek 2: Karta dlouhodobého majetku č. DHM-0362	36
Obrázek 3: Karta dlouhodobého majetku č. DHM-0355	37
Obrázek 4: Karta dlouhodobého majetku č. DHM-0356	38
Obrázek 5: Karta dlouhodobého majetku č. M02.....	50
Obrázek 6: Karta dlouhodobého majetku č. M01.....	51
Obrázek 7: Karta dlouhodobého majetku č. M03.....	52

10 SEZNAM ZKRATEK

CZK – česká koruna (měna)

ČNB – Česká národní banka

ČÚS – Český účetní standard

DHM – dlouhodobý hmotný majetek

DDHM – drobný dlouhodobý hmotný majetek

DNHM – dlouhodobý nehmotný majetek

EUR – Euro (měna)

USD – americký dolar (měna)

11 SEZNAM PŘÍLOH

Příloha I: Účtový rozvrh účetní jednotky A (výňatek)

Příloha II: Účtový rozvrh účetní jednotky B (výňatek)

12 PŘÍLOHY

Příloha I: Účtový rozvrh účetní jednotky A (výňatek)

Účet	Název
013.000	Software
073.000	Oprávky k softwaru
021.000	Stavby
022.000	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí
029.000	Jiný DHM
031.000	Pozemky
042.000	Nedokončený DHM
052.000	Poskytnuté zálohy na DHM
061.000	Podíly v ovládaných a řízených osobách – PONYTA s. r. o.
063.000	Ostatní cenné papíry a podíly – FIZEM a.s.
081.000	Oprávky ke stavbám
082.000	Oprávky k samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí
089.000	Oprávky k jinému DHM
092.000	Opravná položka k DHM
095.000	Opravná položka k zálohám na DHM
112.000	Materiál na skladě
121.000	Nedokončená výroba
123.000	Výrobky
151.000	Poskytnuté zálohy na materiál
192.000	Opravná položka k nedokončené výrobě
194.000	Opravná položka k výrobkům
211.001	Peněžní prostředky v pokladně (CZK)
211.011	Peněžní prostředky v pokladně (EUR)
221.001	Peněžní prostředky na bankovních účtech (CZK)

221.011	Peněžní prostředky na bankovních účtech (EUR)
256.000	Dluhové cenné papíry se splatností do 1 roku držené do splatnosti
256.001	Dluhové cenné papíry se splatností do 1 roku držené do splatnosti – příslušenství
311.001	Pohledávky z obchodních vztahů – mateřská společnost
311.002	Pohledávky z obchodních vztahů – ostatní odběratelé (CZK)
311.012	Pohledávky z obchodních vztahů – ostatní odběratelé (EUR)
314.000	Poskytnuté zálohy
335.000	Pohledávky za zaměstnanci
351.001	Pohledávky – ovládající a řídící osoba
351.011	Pohledávky – ovládající a řídící osoba (příslušenství)
391.002	Opravná položka k pohledávkám (CZK)
391.012	Opravná položka k pohledávkám (EUR)
414.000	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků
558.000	Tvorba a účtování zákonných opravných položek v provozní činnosti (daňový)
559.000	Tvorba a účtování zákonných opravných položek v provozní činnosti (nedaňový)
662.000	Úroky
663.000	Kurzové zisky

Příloha II: Účtový rozvrh účetní jednotky B (výňatek)

021	Stavby
022	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí
031	Pozemky
081	Oprávky ke stavbám
082	Oprávky k samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí
211	Peněžní prostředky v pokladně
221	Peněžní prostředky na bankovních účtech
257	Ostatní cenné papíry k obchodování
311	Pohledávky z obchodních vztahů
314	Poskytnuté zálohy
391	Opravná položka k pohledávkám
558	Tvorba a účtování zákonných opravných položek v provozní činnosti
563	Kurzové ztráty